

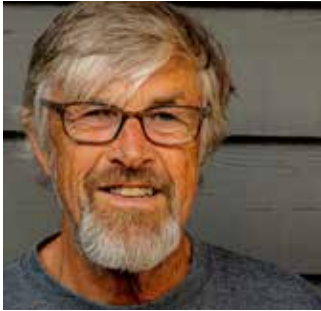
Et blad for deg  
som vil lese  
om det som  
skjer lokalt

**Februar 2025**



# Menighetsbladet

Nordberg og Maridalen sokn



Hør Erling Rimehaug om  
Armenia s. 24



Er optimisme og håp det  
samme? s. 16



Ikke gjem bort sorgen, sier  
diakon Gudrun. s. 14



Sigrunn Slaathaug holder  
kunstkurs i kirkestua s. 32



Lykke i mikrohus s. 6

# Slik jeg ser det

Telefonen ringte kl. 06 i desembermørket. Anropet kom fra Vietnam - det var min oversetter Thai fra årene jeg bodde i det landet. «I have something great to tell you», nærmest ropte Thai inn i telefonen.

Thai og jeg jobbet sammen i Vietnam idet det forrige århundret rant ut, da jeg var utsendt fra Misjonsalliansen. Han og kona bodde i Hanoi under «The American war». Etter krigens slutt flyktet de til Hongkong i 1989 hvor de havnet i et interneringssenter. «Der møtte vi Kristus og ble hans disipler», har Thai fortalt meg. I 1994 vendte de hjem igjen. Thai og jeg var på mange besøk i det sentrale høylandet. Målgruppen var folk som var rammet av sykdommen lepra. Disse tilhørte etniske minoritetsgrupper og manglet det meste.

Vår nærmeste medarbeider og tilrettelegger var en ung lege ansatt av myndighetene bl.a. for å behandle lepra-rammede; jeg kaller ham dr. Hum. Det ble mange sterke møter.

Forbudet mot å drive forkynnelse var absolutt. Thai steilet, men gikk motvillig med på det da han skjønte konsekvensene. Men Thai skulle få erfare at forkynnelse ikke er avhengig av ord.

«Jeg kom hjem fra en reise i høylandet i dag. Og gjett hvem jeg snakket med! Dr. Hum! 26 år siden sist!» Thai fortalte meg hva han nå hadde lært om Hums skjebne: Da vi, Misjonsalliansen, måtte ut av høylandet, ble dr. Hum sparket fra jobben med anklager som handlet om samarbeidet med oss. Etter å ha overkommet mange problemer, klarte Hum heldigvis å starte sin egen klinikk og forsørge familien på fem. I denne tiden hadde han tenkt at siden vi hadde hatt så godt samarbeid i en svært vanskelig oppgave, så måtte den guden vi trodde på være god! Derfor oppsøkte han en kirke for å lære mer. Og han kom til tro på Gud.

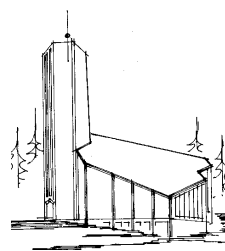
Han skriver til meg: «Det var mens vi arbeidet sammen at jeg følte Gud gjennom dere. Min vei til Gud er gjennom deres liv. Jeg elsker alle som har fulgt meg på veien hvor vi delte glede og lykke med leprapasientene. Jeg er lykkelig fordi jeg tror på Gud».

Jeg var nummen i flere dager etter å ha fått kontakt med dr. Hum etter 24 år og fått lese hans historie. I løpet av de fire årene jeg jobbet der, skrev jeg ofte hjem at jeg egentlig ikke gjorde noen ting, men at det skjedde noe rundt meg hele tiden, som å stå i en virvelvind.

Jeg finner et bilde på hva som har skjedd hos Markus i kap. 4, 26-28: «Med Guds rike er det som når en mann kaster såkornet i jorden. Han sover og står opp, natt og dag, og kornet spirer og vokser seg høyt – hvordan det går til, vet han ikke. Av seg selv bærer jorden grøde: først strå, så aks, så fullmodent korn i akset.» Sånn ser jeg det.



Denne gangen er det **Kirsten Bjune** som deler noen tanker



## NORDBERG MENIGHET

Åpen kirke - med Jesus i sentrum



## MARIDALEN KIRKE

Kirken i dalen, dalen i kirken

## Kirketorget i Oslo

Kontakt Kirketorget når du skal ha dåp eller bryllup.

Åpent alle hverdager kl. 08.00-15.30

Telefonnummer: 23 62 90 09

Mail: [kirketorget.oslo@kirken.no](mailto:kirketorget.oslo@kirken.no)

Post-/ gateadresse: Akersbakken 32, 0172 Oslo

## Menighetenes nettsider

Nordberg og Maridalen menigheter har sine egne nettsider og vi er på Facebook og Instagram. Dette oppdateres kontinuerlig. Der finner du omtale av aktuelle arrangementer i menigheten, sammen med nyttige opplysninger om dåp, vielser og begravelser - og andre fakta om menigheten. Her er nettadressene:

[www.kirken.no/nordberg](http://www.kirken.no/nordberg)

[www.kirken.no/maridalen](http://www.kirken.no/maridalen)

[www.facebook.com/nordbergmenighet](https://www.facebook.com/nordbergmenighet)

[www.facebook.com/maridalenkirke](https://www.facebook.com/maridalenkirke)

# Menighetsbladet

## Nordberg og Maridalen sokn

**Utgiver:** Nordberg menighetsråd

Redigeres etter redaktørplakaten og vær varsom-plakaten

**Redaktør og layout:** Unni Harsten tlf. 907 54 341

**E-post til menighetsbladet:** [uh564@kirken.no](mailto:uh564@kirken.no)

**I redaksjonen:**

Elin Toft

Gunnar Grøndahl

Helge Kjøllesdal

Ingerd Irgens Hynnekleiv (permisjon)

Kirsten Bjune (spesielt for Maridalen)

Lillian Dombestein

Forsidefoto: Lillian Dombestein

Trykkeri: Merkur Grafisk AS

Opplag: 7 500

**Neste nummer utkommer ca 28. mars (påskenummer)**

**Stoff til neste nummer innen: 10. mars**

**Gaver til menighetsbladet:**

Bladet lages av frivillige og deles ut gratis til alle husstander i Nordberg og Maridalen sokn. Vi er takknemlige for gaver til dekning av utgiftene.

**Konto:** 1645.02.27092

**Vipps:** 565614

# Prevencias drøm

Familien til Prevenca (13) fikk tilgang til mer vann og har klart å dyrke grønnsaker midt i tørken. Kanskje kan Prevenca oppnå drømmen sin?

– For pengene vi har tjent kunne moren min kjøpe disse skoenene til meg, forteller Prevenca, og peker på føttene.

Vi sitter i skyggen av et tre på gårdstunet der Prevenca bor sammen med mor, far, storesøstrene og storfamilie.

– Vi har også fått råd til å kjøpe skolebøker, skoleuniform og fritidsklær, forteller 13-åringen.

Inntektene Prevenca snakker om, er ingen selvfølge for menneskene i distriktet Kazungula sør i Zambia. Særlig ikke det siste året. En langvarig tørke gjennom hele 2024 rammet befolkningen hardt. Regntiden i slutten av 2023 varte kun i tre uker. Avlinger har kollapset over hele landet, og mange har ikke vært i stand til å dyrke mat. Folk sulter.

Men Prevenca og familien har klart seg – takket være tilgang til vann og en klimasmart dyrkemethode.

## Dyrker hele året

I Prevencias landsby Nampongo har man funnet en løsning. Kirkens Nødhjelp og deres partnerorganisasjon Response Network har sørget for at innbyggerne har fått økt tilgang til vann. Og i en felles grønnsakshage lærer innbyggerne klimasmart landbruk:

De dyrker grønnsaker ved hjelp av dryppvanning.

En solcelledrevet vannpumpe pumper vann fra et borehull opp til to store vanntanker. Derfra føres vannet ut gjennom slanger med små hull, så vannet dryppes i jorda akkurat der plantene er. Denne metoden krever ikke så mye vann. To nye vannposter er også etablert i nærområdet.

Slik har folk klart å dyrke grønnsaker selv om det ikke har regnet i løpet av et helt år. Prevencias mor, Silvia Mamtanyani, er en av dem. Hun har skaffet både mat til egen familie og inntekter, gjennom salg av en del av grønnsakene.

## Jobber hardt

Også Prevenca jobber hardt for dette. Hver dag etter skolen går hun til grønnsakshagen med vann. Men dette er ikke den eneste oppgaven hun har. Dagen starter klokken seks hver morgen.

– Det første jeg gjør når jeg våkner om morgenen, er å vaske tallerkener. Så feier jeg på gårdsplassen her. Jeg begynner på skolen hver dag klokken 7.20, forteller hun.

Når skoledagen er ferdig, spiser hun lunsj hjemme, og vasker opp. Så henter hun



Kirkens Nødhjelp har gjort det mulig for Prevenca og familien å få tilgang til vann så de kan dyrke mat til familien og for salg.

drikkevann ved vannstasjonen som nylig ble opprettet, og går til grønnsakshagen for å vanne.

## Vil bli sykepleier

Deretter er det tid for lekser. Prevenca liker å gjøre skolearbeid, og favorittfaget er matematikk. Hun røper at hun har en drøm: – Jeg har lyst til å bli sykepleier når jeg blir voksen, fordi jeg ønsker å hjelpe andre mennesker.

For mange barn har tørken fått alvorlige konsekvenser.

– Noen blir hjemme på

grunn av matmangel. Mange kommer sultne på skolen. De har vanskelig for å konsentrere seg. Det er ikke mulig for et barn å lære noe når det er sultent, sier læreren på skolen.

Hun sier hun ser forskjell på barna som er fra familier som har begynt med dryppirrigasjon og som ikke har det. De som er med, har mat, og har kanskje råd til å kjøpe skolebøker og blyanter.

Tekst: Åsne Gullikstad

Foto: Håvard Bjelland

## Fasteaksjonen på Nordberg

I år markerer vi fasteaksjonen uken før påske, **søndag 6. og tirsdag 8. april**. På søndagen bidrar alle konfirmantene med temagudstjeneste om fasteaksjonen. Tirsdag 8. april fortsetter vi vår nye tradisjon med aksjonsløp rundt kirken på ettermiddagen. Sett av dagen alt nå! Det blir folkefest! Poenget er å skaffe sponsorer på forhånd, eller selv sponse med et beløp for hver runde løpt. Begynn allerede nå å verve. Mer informasjon i neste nummer av *Menighetsbladet*.



Loppemarkedet fyller alle rom på Nordberg.



Konsert i Maridalen kirke.



Forberedelse til julemarked på Nordberg.

## Bare når kirkeklokkene ringer?

Når kirkeklokkene ringer, skjer det noe i kirken, heter det. Ja, men de som måtte tro at det er bare da noe skjer, tar grundig feil. Sannheten er at aktiviteter foregår i kirkens lokaler mye av dagen og kvelden, hele uken. Det er ofte vanskelig å finne plass til dem som vil gjennomføre samlinger og arrangementer der.

Kirkene på Nordberg og i Maridalen er magnetiske knutepunkter i lokalmiljøene. Annonsene bak i *Menighetsbladet* forteller litt om hvorfor det ofte er parkert mange biler på plassene utenfor. Mange aktiviteter har en fast rytme på kalenderen. Andre er engangs-hendelser som må finne sin plass innimellom de faste arrangementene for barn, unge, voksne og eldre.

Begravelser kommer svært ofte brått på en familie. Da gjelder det å være fleksibel og finne plass til et min-

nesamvær etter begravelsesseremonien. Det er travelt for dem som skal få rom-kabalene til å gå opp. Lokalene er først og fremst bygget for menighetens egne arrangementer, men skal også kunne romme tiltak utenfor menighetsrådets regi.

I Nordberg er det mest rift om kirkestua. De øvrige lokalene finner vi i ungdomshuset som ligger vegg-i-vegg med menighetsbarnehagen, og rom i kirkekjelleren som fortsatt er under oppussing. Selve kirkerommet er først og fremst viet gudstjenester og andre

kirkelige handlinger, men kan også brukes etter skjønn til andre samlinger, fremfor alt konserter, eller når det er behov for å avlaste andre rombehov.

Maridalen kirke består av kirkerommet og ei kirkestue som ble bygget og innviet i 2023.

La oss se på hva som skjedde i lokalene, eksempelvis i uke 44 som var overgangen oktober/november i 2024.

### Nordberg Mandag

• Om formiddagen er det **babysang**. Mødre eller fedre tar med seg sitt spedbarn (opptil

1 år) til sang og spill for å stimulere barnet sammen med andre barn. En mandag i måneden skjer dette på Nordberghjemmet.

• **Litteraturtimen** på ettermiddagen. Den blir månedlig presentert av to av menighetens litteraturkyndige professorer. De gir smakebiter og refleksjoner fra eldre og nyere litteratur som har satt spor og kan gi stimulans i hverdagen.

• Om kvelden var **Nordre Aker Kirkeakademi** samlet til "Musikk og maleri", en møteserie som har samlet fullt hus i mange år.

### Tirsdag

• Alle er invitert til **Tirsdagslunsj** med delikate snitter og gode vafler. Programmer som spenner fra kunnskapformidling og inspirasjon - til minikonserter.

• Senere på dagen var det **Nordbergkoret** som brukte kirkestua til å øve.

### Onsdag

• **Seniorkoret** øvde om formiddagen.

• Ved skoleslutt kom de yngre skoleelevene for å samles til hyggelige aktiviteter og en samtale om vesentlige ting i livet. "**Etter skoletid**" utfolder seg både i kirkestua og i kirkekjelleren.

• Senere på ettermiddagen var det **BAGO** sin tur, barnegospel både for de yngste og de litt eldre sangglade barna som øver på nye og gamle låter og

opplever fellesskap.

• **Tweesters**, kor for større barn og ungdom, øver i ungdomshuset.

### Torsdag

• Tidlig formiddag samles en gruppe på **malekurs**.

• Denne dagen er det ofte et **minnesamvær** etter en **begravelse** i kirken.

• Koret **Con Amore øver** i kirkestua denne ukedagen.

• **Nordre Aker**

**Janitsjar** øvde i høst i ungdomshuset som en nødløsning. Vi er glad for å kunne hjelpe på den måten.

### Fredag

• På formiddagen møtes personer over 60 til gymtimen "**Sterk og stødig**" i samarbeid med Oslo Idrettskrets.

• I kveldingen samles 6.7. og 8.klassinger til et åpent arrangement i klubben **Z-Nordberg**. Flokken fordeler seg på ulike aktiviteter som utfolder seg i kirkestua, kirkekjelleren og i ungdomshuset. Både her og på Etter skoletid er det servering.

I Uke 44 var kirkestua ledig på lørdag. Det er svært uvanlig! Mange bruker kirkestua til **feiringer**.

### Søndag

• **Gudstjenesten** kl. 11.00 er menighetens hovedsamling. I Nordberg er det ulike gudstjenestetyper og stor musikalsk variasjon, beregnet på ulike aldersgrupper.

• Nesten alltid er det

**kirkekaffe** etter gudstjenesten. Dette er et sentralt samlingssted, den moderne utgaven av det som historisk skjedde på kirkebakken.

• En dåp ble feiret av et **familieselskap** i ungdomshuset.

### Maridalen

I Maridalen kirke viser uke 44 følgende arrangementer i kirkestue og kirkerom:

### Onsdag

• **Marka mobile eldre-senter** bruker kirkens lokaler til gym for godt voksne. Der er det mulig å kjøpe lunsj.

Arrangementet ber om påmelding for å delta.

• Mellom kl. 12.00 - kl. 16.00 hver uke er det **Åpen kirke**. Da er både soknepresten og diakonen til stede. De er åpne for samtaler.

En konsert **for seniorer** kan også bli arrangert under Åpen kirke, ikke sjelden av ganske kjente artister.

### Torsdag

• Denne uken samles ledere fra flere menigheter til et **kurs** om å lage sorggrupper.

Dette kurset går også på fredag.

• **Kirkemiddag** for alle. Det krever påmelding.

### Søndag

• **Kveldsgudstjeneste** som markerte at det var Allehelgen.

I Maridalen er kirkeruinene også en arena for gudstjenester, dåp og vielser. I hvert enkelt tilfelle må bruken av ruinene godkjennes av Byantikvaren som for-

valter restene av bygningen som har ligget i dalen siden 1200-tallet. Julaften-gudstjenesten på det gamle kirkestedet ble arrangert der under pandemien siden det ikke var lov å møtes inne. Stemningen var så sterk at det oppsto en tradisjon som trekker folk fra flere bydeler.

### En strøm av mennesker

Når vi konsentrerer oss om det som skjedde bare i uke 44 i de to kirkene, dekker dette ikke mange av de andre tingene som foregår gjennom kirkeåret: konserter, møter om misjon og internasjonal diakoni, sorggrupper, søndags-skolen, prosjekt-chor, loppe- og julemarkeder, kirkemiddager, kunstutstillinger, seniorakademi-møter, møter i menighetsrådet, stiftelsesstyrer og redaksjon. I tillegg

kommer gudstjenester og kulturopplevelser på Nordberghjemmet der prestene og diakonene er jevnlig engasjert.

En strøm av mennesker kommer til kirken for sjelesorg, og for å samtale om kommende dåpshandlinger, vielser og sorgsamtaler etter at noen er gått bort.

Det er nok å henge fingrene i for dem som skal administrere og tilrettelegge for denne omfattende virksomheten. Den ledes av en stab og et korps av frivillige som teller minst 300.

Nei, det er ikke bare når kirkeklokkene klinger utover lokalsamfunnet at noe skjer i kirken. Den er et åpent hus der alle er ønsket velkommen. Hele uka.

• Helge Kjøllesdal



Frokostsamling i den nye kirkestua i Maridalen.



Fredager har Idrettskretsen trim for 60-pluss i kirkestua.



Spillkveld med konfirman-tene i kirkestua på Nordberg.



Julemarked og stinn brakke i kirkestua på Nordberg.

# Lykken i et mikrohus

Kunne du tenke deg å bo med alt du eier på under 30 kvm? Stadig flere finner ut at det er fullt mulig, for ikke å si veldig trivelig. En av dem er Susanne Rude Lone som bor i mikrohus på Sørbråten i Maridalen.

På en høyde på Sørbråten med utsikt over Maridalsvannet og like til Oslofjorden og Nesoddlandet er det er plassert tre mikrohus. Susanne eier ett av dem. Hun kjøpte det for et par år siden til den nette sum av 750 000 kroner.

## Spisebord ble benkeplate

Inne i det lille huset med en grunnflate på bare 15 kvm i tillegg til hems på fem kvm er det lunt, lyst og trivelig med flere grønne planter og bilder på veggene. Katten Birk strekker seg og ser nysgjerrig på gjesten.

- Velkommen, sier Susanne blidt.

- Jeg har laget lapperøre som jeg vil steke til oss i panne på vedovnen. Hun viser meg hvordan ovnen er laget slik at hun også kan steke brød og annet godt i den.

Susanne forteller at hennes mikrohus er bygget i Polen, men kjøpt gjennom en svensk produsent.

- Men alt interiøret her har jeg laget eller skaffet brukt, sier hun med et stort smil.

- Jeg har bygget sofaen der slik at den passer akkurat, og benkeplate på kjøkkenet er laget av et spisebord jeg fant på finn.no. I tillegg til benkeplate ble det nok materiale til flere hyller, hylleknekter og ei skjærefjøl.

## Fra hems til hems

Innerst i rommet er et lite bad med komposttoalett på den ene siden og dusjkabinett på den andre siden, vask med speil over i midten. Over døen henger varmtvannsberederen som rommer 50 liter.

En stige midt i rommet

fører opp til hemsen der Susanne sover. Skribenten får lov til å klatre opp og se.

- Legg merke til skråvinduets over senga mi, det er jeg spesielt godt fornøyd med. Jeg kan ligge der og se opp på stjernehimlen.

På den andre siden av rommet er det også en praktisk liten hems for lagring av diverse. Katten Birk har også fått mulighet til å utfolde seg på kattestigen som Susanne har festet slik at den går fra hems til hems.

- Men han bruker den ikke, tror han er litt redd for å falle ned, sier Susanne.

Vi spiser nydelige lapper og drikker te. Det er lunt og varmt i stua selv om vinden rusker ute.

Susanne snakker om hvordan man må tenke over alle detaljer og alle valg når man skal bo på liten plass. Hver kopp og hver knagg du tar med inn må vurderes for å få plass til alt som er nødvendig.

## Vil leve enkelt

- Hvorfor har du valgt dette?

- Jeg ønsker å ha så lavt forbruk som mulig, jeg vil leve så enkelt som mulig og jeg vil det skal være så lite avtrykk i naturen etter meg som mulig, sier Susanne med alvor i stemmen.

Hun forteller at hun i 2018 hadde et oppgjør med seg selv og alt hun hadde av ting og tang. Da begynte hun å fanta-

sere om å bo i mikrohus utenfor allfarvei.

- Det er jo også mye billigere enn å kjøpe leilighet i Oslo, ivrer Susanne.

- Før kunne jeg dusje i ti minutter, men med en tank som rommer 50 liter er det umulig. Nå bruker jeg to minutter i dusjen og lever godt med det. Jeg er i det store og hele veldig bevisst på vannforbruket mitt og tror jeg kunne klart meg med halvparten så stor tank.

- Hvilke ulemper har denne boformen da?

- Nå må jeg tenke meg om, sier Susanne.

- Sann for min egen del er det ingen ulemper. Jeg stortrives her med Birk og med naboene mine. Men når jeg har flere gjester kan det fort føles overfullt.

Susanne forteller at det også kan være slitsomt når andre ytrer frustrasjon over at hun velger å bo slik.

## Tett på naturen

- Kan du fortelle om hva som gjør at du trives så godt?

- Jeg lever tett på naturen i mitt eget lille hus. Om sommeren planlegger jeg vinteren. I sommer fikk jeg tak i mengder med plank fra et skur som ble revet. Så brukte jeg timesvis på å trekke ut spiker av plankene slik at jeg nå kan bruke det som ved.

Susanne forteller at hun dusjer ute om sommeren, og da vasker hun også alle klær for hånd (med miljøvennlig såpe). Hun sier hun blir bare mer og mer glad i skogen og livet utenfor byen. Susanne ser for seg å bo i huset to-tre år til i alle



Susanne Rude Lone er 31 år og eier sitt eget lille mikrohus. Sist sommer snekret hun terrasse. Utemøblene fikk hun til en billig penge på finn.no



fall.

- Men så spør det om jeg ikke må ha litt mer plass for å kunne bo med partneren min og hennes to barn, sier Susanne med et lurt smil.

### Miljøengasjert på jobben

Til daglig finner du Susanne på jobb som miljøarbeider på Sogn frivilligsentral på Kringsjø. Hun arbeider fortrinnsvis med barn og ungdom, men har også bakt inn miljøengasjementet sitt i jobben.

Sist sommer var hun på-

driver for å lage blomstreneng også med frukttrær på grøntarealet nedenfor Nordberg kirke. Det er et samarbeid med Norsk Botanisk forening og Naturvernforbundet. Elever fra Nordberg skole var med på plantejobben. På frivilligsentralen har hun åpnet en byttebod sammen med frivillige. Den er åpen etter behov og der kan du bytte ting og tang og klær.

*Tekst og foto:  
Lillian Dombestein*

*Susanne og katten Birk trives godt i det lille huset. I ovnen kan hun steke brød. Den holder dessuten huset varmt.*



## Fakta om mikrohus:

Mikrohus har fra 1. juli 2023 blitt innlemmet i plan- og bygningsloven. Det er søknadspliktig å oppføre, og du må koble til kommunalt vann og avløp. Er dette oppfylt kan du få boligfinansiering og folkeregistrert adresse til mikrohuset.

Ferdigbygde nye mikrohus koster mellom 700 000 og 1 250 000 kroner. Brukte mikrohus selges for alt mellom 200 000 og 1 000 000 kroner. Man kan også bygge huset selv – det kan være billigere.

I henhold til dagens regler kan et mikrohus ikke være større enn 30 kvm og ha en maks høyde på 4.5 meter.

Det er ikke tillatt med to etasjer eller kjeller, men det kan anlegges hems.

På grunn av sin kompakte størrelse har minihus en tendens til å bruke mindre energi til oppvarming, kjøling og belysning sammenlignet med større boliger. Dette gjør dem til en mer energieffektiv boligløsning, noe som reduserer både strømutgifter og CO<sub>2</sub>-utslipp.

Kilde: [www.norskbyggebransje.no](http://www.norskbyggebransje.no)

**På sidene til Statistisk sentralbyrå finner vi at 8986 personer i Norge var bostedsregistrert i eneboliger mindre enn 30 kvm i 2023.**

Litteraturhjørnet er en fast spalte i menighetsbladet. Her vil vi presentere skjønnlitteratur som vi anbefaler for egen lesing.

Tore Renberg er en vel kjent forfatter. Han er født i Stavanger og har utgitt en rekke bøker og fått flere priser.

Mange kjenner kanskje romanserien om Hillevågsgjengen, en krimi-nell bande i oljetidens Stavanger, eller romanen *Tollak til Ingeborg* fra 2020. Den handler om Tollaks forhold til kona Ingeborg og til barna.

### Da Ingeborg forsvant

Tollak er en isolert og gretten mann som venter på at hans to voksne barn skal komme hjem, og at han skal fortelle hva som hendte den gangen Ingeborg forsvant. Fortellingen drives frem av Tollaks indre monolog med avdøde Ingeborg, krydret med hans alkoholproblemer, med bygderyktene og hemmeligheten knyttet til Ingeborgs forsvinning.

I 2023 kom suksessro-

## Tore Renberg Lorden

manen *Lungeflyteprøven*. Den fikk glimrende anmeldelser, og Renberg fikk fortjent ros for sine omfattende historiske studier og kunnskaper.

Den presenteres på følgende vis på omslagsarket: «Denne romanen folder ut den forbløffende fortellingen om Anna Voigt, om et samfunn som straffer sine døtre og sønner hardt, om tortur og henrettelser, om den medisinske lungeflyteprøven som ble starten på moderne rettsmedisin, om hevn, forfengelighet og ortodoksi, om gammel tid mot ny tid.

Ut fra et unikt historisk materiale trer et mylder av skikkelser levende frem, skildret med stor innsikt og innlevelse.»

### Lord eller lærer?

I Renbergs nyeste roman *Lorden* er hovedpersonen den pensjonerte læreren Jon Magne Moi. Han er

leder av bygdas historielag og redaktør for lagetets årbok. Han er opptatt av bygdas historie, og han har egen arbeidsplass på biblioteket.

Han er spesielt opptatt av et gammelt slott oppe ved Lindevannet som lord Francis Trevor Cumberland bygde for 150 år siden. I dag står slottet til nedfall. Men slottets og lordens historie blir nesten en del av Jon Magne.

### Forbrytelse eller uhell?

Dette forsterkes når bygdas elleve år gamle kjendis, Ellen Sofie Bestandig, blir funnet like ved slottet, halvdød og forfrossen av Jon Magne og hans kone Aase Astrid.

Jon Magne er overbevist at en kriminell handling har funnet sted, og setter i gang en omfattende og privat etterforskning. Og det er her det tar helt av for Jon Magne.

Han identifiserer seg mer og mer med lorden og mener at han (Lorden) har sett hva som skjedde. Han snakker med mange i bygda og ikke minst med seg selv.

Mer og mer minner dette om Tollaks indre monolog med et innbilt publikum i *Tollak til Ingeborg*. Hans indre tanker slår også ut i beskyldinger om utroskap av Aase Astrid. Er Jon Magne gal, eller er han på sporet av å løse en kriminalgåte? De siste sidene i boka gir leseren svar.

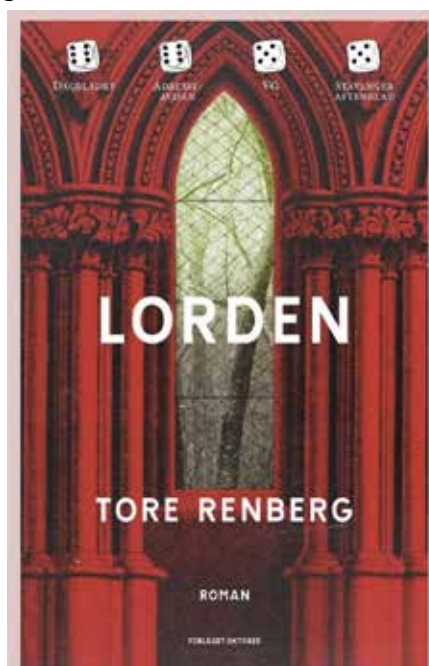
*Lorden* har ikke bare likhetstrekk med *Tollak til Ingeborg*. Det er også klare paralleller til *Lungeflyteprøven*. Men her er det forfatteren selv, Renberg, som driver et omfattende historisk research.

I *Lorden* er det hovedpersonen som står for det historiske søket. Men mens Renberg var troverdig som historiker, er Jon Magne ikke en troverdig forteller. Dette gjør leseren forvirret, men samtidig gir det oss innblikk i en syk (?)



Tore Renberg er en av de store norske samtidsforfatterne.

Foto: Marie von Krogh





manns sjelsliv. Denne upålitelige fortelleren viser oss en person som mer og mer faller utenfor i bygdesamfunnet.

#### Fotnoter

Vi er vant til at fotnoter hører til i fagprosaen. Men Renberg utrustrer Lorden med en rekke fornøyelige eller irriterende fotnoter. Ikke først og fremst saksopplysninger for å belyse framdriften i fortellingen, men vurderinger av språklige valg i romanen. For eksempel om adjektivvalgene er gode eller ikke.

Renberg er etter min mening en av de store norske samtidsforfattere. Og *Lorden* er vel verdt å bruke tid på.

• Sverre Dag Mogstad



## Eirik Salvesen Hansen (39) - Velkommen inn

- *Hva motiverer deg til innsats?*

- Som kirkevert i Nordberg menighet møter jeg både trofaste gjengangere og nye mennesker. Det er fint å kunne ønske dem velkommen inn i kirka!

- *Hva er du mest opptatt av i menigheten akkurat nå?*

- At vi trenger flere frivillige. Det er mange ulike oppgaver i kirka, særlig i en aktiv menighet som Nordberg. Her skjer det mye, ikke bare på søndager, og det hadde vært fint å være flere til å dele på oppgavene.

- *Hva har gledet deg mest i menigheten det siste året?*

- Slik jeg ser det var 2024 et fint år i menigheten, særlig når konfirmantene trådte til! Jeg bor jo et stykke unna, men trives veldig godt i kirka på Nordberg!

- *Hva ville du gjerne sett annerledes i menigheten?*

- Ting går rundt, men det hadde vært flott om flere tok et tak. Kanskje særlig rundt loppemarkedet og julemarkedet. Det er et fint fellesskap rundt kirkas mange aktiviteter, det er hyggelig å være med, og det er plass til flere!

- *Hvem beundrer du?*

- Det fine med Nordberg menighet er at alle blir sett på som like viktige

og verdifulle. Alle de frivillige yter etter evne, og gjør så godt de kan.

- *Hva er din beste egen- skap?*

- Jeg liker utfordringer og å hjelpe andre. Jeg bistår der det er behov, og stepper inn når jeg blir spurt.

- *Hva gjør du når du skal puste ut og slappe av?*

- Da drar jeg på hytta og finner et sted å fiske. Jeg

I medarbeidersamtalen forteller vi om hva menighetens frivillige og ansatte jobber med og er opptatt av, og litt om hvem de er.

- **Oppvokst på Tåsen, bor nå på Haugenstua.**
- **Lagerarbeider på Maxbo**

#### Oppgaver i Nordberg menighet:

- **Er kirkevert**
- **Deler ut nattverd under gudstjenestene.**
- **Stepper inn der det er behov.**

liker å være ute i naturen.

• Elin Toft



Eirik Salvesen Hansen er kirkevert og ønsker alle velkommen til gudstjeneste de søndagene.



Gustav Wentzel: *Utvandrere* (1900).

# De forlot Norge

Hvorfor valgte rundt 800 000 nordmenn å forlate et land som nettopp hadde fått sin egen grunnlov og som var i ferd med å bygge sin egen historie, identitet og stolthet? Sto det virkelig så dårlig til her til lands på 1800-tallet?

I år er det 200 år siden utvandringen fra Norge startet. Det skal naturligvis markeres på mange måter i løpet av året.

## Hva forteller bildet?

I 1903 malte Gustav Wentzel dette ikoniske bildet av utvandrerne. De er husmannsfolk, enkeltpersoner og barnefamilier. Først har de solgt alt de eide for å få penger til reisen: Ville pengene rekke hele veien? Så har de tatt avskjed med gamle foreldre og besteforeldre, slektninger og venner.

Alle visste at dette var en skjebnестund, at de sannsynligvis ikke kom til å se hverandre igjen. Hva tenker de når de har gått de første hundre meterne og ennå kan se gården og huset før det forsvinner for godt? Skulle de snu?

De som ble igjen, opplevde at det ble færre rundt

dem. Nå var det de som måtte plukke stein og dyrke den stridbare jorda, arbeide i tømmerkogen gjennom vinteren og frykte for tidlig frost og ødelagte avlinger. Det hendte at folk vendte utvandrerne ryggen lenge før de kom seg av gårde. De ble sett på som en slags svikere.

## Cleng Peerson og "Restauration"

4. juli 1825 la båten "Restauration" fra kai i Stavanger. De var 52 personer om bord som alle skulle utvandre til Amerika. Etter en strabasiøs reise på vel tre måneder nådde de New York. Da var de blitt 53. Kapteinens kone hadde født en datter underveis.

Cleng Peerson hadde organisert ferden på vegne av kvekerne i Stavanger. Han møtte utvandrerne da de kom fram. Det

var muligens en religiøs konflikt med myndighetene som var årsaken til utvandringen, men om bord var det bare kapteinen som var medlem av Vennesen samfunn. Noen var også haugianere. Nå seilte de bort fra problemene i hjemlandet. Hva visste de om Amerika?

## Hvorfor dro de?

Den første utvandringen i 1825 var på mange måter en episode. Det var først i 1836/1837 at det ble fart i den organiserte utvandringen. Så går utvandringen i bølger. Alt i alt forlater rundt 800 000 nordmenn landet mellom 1825 og 1930. Det er et høyt tall, når vi vet at folketallet i 1890 var rundt 2 millioner.

Det var mange forhold i samfunnet som skapte de store utvandringstallene: Dårlig økonomi, skattetrykk og vanskelige leveforhold. Klassemotsetninger. Befolkningsøkning. Industrialisering og modernisering i jordbruket. Utvandringen kunne også ha religiøse

eller personlige årsaker, en arvekrangel, et brutt vennskap, en forsmådd kjærlighet.

Et eksempel: På fem år fra 1846-1850 var det 40 tvangsauksjoner i Tinn, der det bodde ca 2500 innbyggere. Når familiene vokste, ble det vanskeligere å brødfø alle.

## Reaksjonen

Det var lokal motstand mot utvandringen til å begynne med. Bygdene ble tappet for ung arbeidskraft. Henrik Wergeland hadde lansert begrepet «årelating» og framstilt utvandringen som en samfunns sykdom.

Marcus Thrane var blant dem som støttet utvandrerne: *Naar et Land har en saa ussel Statsforfatning og en saa jammerlig Lovgivning som Norge, da er Udvandring et stort Gode, som man langt heller paa alle mulige Maader burde befordre end forhindre* (Arbeider-Foreningernes Blad, mai 1849).

Utvandringen økte markant i årene etter 1852, og det virker rimelig å anse forfølgelsen av Thrane og hans tilhengere som en del av forklaringen. I 1863 valgte han selv å emigrere til Amerika.

De fleste med innflytelse i det norske samfunnet, prester og andre embetsmenn, aviseiere, storbønder, kort sagt folk i såkalt gode posisjoner, kom snart til å se på utvandringen mer som en trussel for det bestående enn som en løsning for den enkelte. De store utvandringstallene skapte offentlig bekymring, særlig rundt århundreskiftet.

## Masseutvandring

Norsk utvandringshistorie er i stor grad historien

om utvandringen til Nord-Amerika. Men det var ikke bare i Norge at folk forlot sitt hjemland. I perioden 1820-1930 utvandret rundt 50 millioner europeere.

USA var det viktigste mottakerlandet. Det var en folkevandring som mangler sidestykke i nyere historie. I forhold til folketallet lå Norge med vel 800 000 emigranter nær utvandringstoppen.

### Hjemlengsel?

Mange tenkte at de skulle bli i Amerika noen år, tjene gode penger, og så en dag komme tilbake og gjøre familiegården til et lysende bruk.

Noen vendte tilbake, men de fleste klarte det ikke. Ettersom tiden gikk i den nye tilværelsen, ble de fanget opp av en amerikansk hverdag, av nye oppgaver, nye utfordringer, nytt vennskap og et menneskelig nettverk, og en vakker dag var det ikke lenger aktuelt å flytte tilbake til Norge.

### Suksess og tragedie

Den største katastrofen i norsk emigrasjonsfart skjedde da danske D/S «Norge» i 1904 traff et rev ved Rockall vest for Skottland. Skipet gikk ned i løpet av 20-30 minutter, og 625 mennesker omkom i bølgen. Ulykken er det forliset som har kostet flest nordmenn livet. En av de 160 som overlevde, var 19 år gamle Herman Wildenvey.

Tragisk er også historien om de 350 nordmennene som strandet på en søppelfylling i Brooklyn i 1920-30-årene, i det som ble kalt «Ørkenen Sur». Livet for dem var preget

av fyll og bunnløs fattigdom. Heldigvis møtte de også gode hjelpere.

En av de mest vellykkede utvandrerne er Jørgine Boomer. Hun kom fra husmannsplassen «Utafor» i Bøverdalen. Som 15-åring dro hun i 1903 sammen med sin to år eldre søster til Minnesota. Jørgine endte som husfrue på hotellet Waldorf-Astoria i New York, der hun med tiden ble vertskap for kongefamilien, FNs generalsekretær Trygve Lie og den norske olympiatroppen i 1932.

### Migrasjon i dag

Migrasjon er fortsatt et helt sentralt politisk og humanitært tema. Folk flytter for å finne trygghet og et bedre liv. De flykter fra krig og fattigdom. Noen risikerer livet på sjøreisen over til Europa. Landet USA, som en gang ønsket norske og andre innvandrere velkommen, vil nå stenge grensene og jage ut fremmede.

Her til lands drøfter vi hvor mange flyktninger og asylsøkere vi vil ta imot. Vi har dessuten en intern forflytning som truer med å avfolke deler av landet.

Og de som utvandrer fra Norge i våre dager, søker seg gjerne til Sveits.

• Gunnar Grøndahl



Jubileumsfrimerke fra hundreårs-markeringen for utvandringen.



Nissen var opptatt på julefest i Maridalen så de hellige tre konger måtte ta jobben med godteriet på julefest i Nordberg.



De vakreste engler svedde rundt i Nordberg kirke og utenfor var Maria og Josef på plass i stallen med Jesusbarnet, dyr og engler.



Gudstjeneste i Maridalsruinene er blitt tradisjon på julaften. Noe kan vi takke pandemien for.



Enhver gammel dame har en historie.

## Turid Melstveit på «Katnosberget»

Et gammelt småbruk på Gamle Maridals vei ved Rugda? Det hadde aldri falt meg inn før jeg hadde bodd i bygda over 40 år. Og det til tross for at en går rett forbi den gamle, røde låve- og fjøsbygningen som ligger tett inntil Gamleveien. Riktignok ser en ikke låvebrua fra veien, men maken til ubevissthet!

Turid, en staut kvinne godt oppi 80-årene, vokste opp her i forrige århundre. Hun forteller

at bruket heter Katnosberget, men har ikke funnet ut hvor navnet stammer fra.

Hun antar at småbruket har vært en husmannsplass under Turter gård. Turter ble revet i 1971, den perioden da kommunen skulle beskytte Maridalsvannet som drikkevann. Det forsvant mange hus i bygda den gangen.

### **Kafédrift?**

Turid har blitt fortalt at det skal ha vært ka-

fedrift på Katnosberget i riktig gamle dager. Turids foreldre kjøpte småbruket i 1938.

Da var våningshuset ei lita hytte på ett rom og kjøkken. Utenfor hytta hadde de et lysthus dekket av villvin. Der nøt de sommeren i ledige stunder. Det gikk elleve år før hytta ble påbygd, og ytterligere tretti år før huset framsto som det gjør i dag; et romslig, koselig hus for Turid og sønnen med samboer.

Ute står den eldgamle låven med fjøs og utedo. Litt opp i bakken står et rødt, gammelt bryggerhus hvor slaktet ble tilberedt, hvor man vasket klær og hvor man badet i baljer.

### **Romanse i Marka**

Turids far kom fra Eidskog. Han fikk jobb i Skogvesenet som tømmerfløter og tømmerhogger. I Nordmarka møtte han sin framtidige kone som kom fra Bonna i Nordmarka. De fikk Turid; ei jente av ekte Nordmarks-slekt.

På småbruket hadde de tre kuer, noen høner, en gris og en pus. Fjøset og dyra var det moren som stelte. Om sommeren slapp de kyrne på beite opp mot Fagervann og hente dem ned for melking om kvelden.

– Jeg lærte aldri å melke, betror Turid meg med et unnskyldende smil.

Ved siden av dyreholdet, dyrket moren poteter og rotgrønnsaker til familiens kosthold. De hadde aldri hest. Under høyonna måtte

derfor Turids far bære høyet på ryggen opp fra den nederste delen av jordet, den som strekker seg fra gamleveien ned til bekken. Tømmerhoggere var sterke og utholdende!

I 1953 ble drifte av gårdsbruket lagt ned – etter 15 år med mye slit. Da hadde Turid fått jobb som kontordame i Skar leir. Der møtte hun Amund fra Hardanger som hadde vervet seg til Forsvaret. Det ble romantikk, og der slutter denne fortellingen om småbrukets historie på Gamleveien.

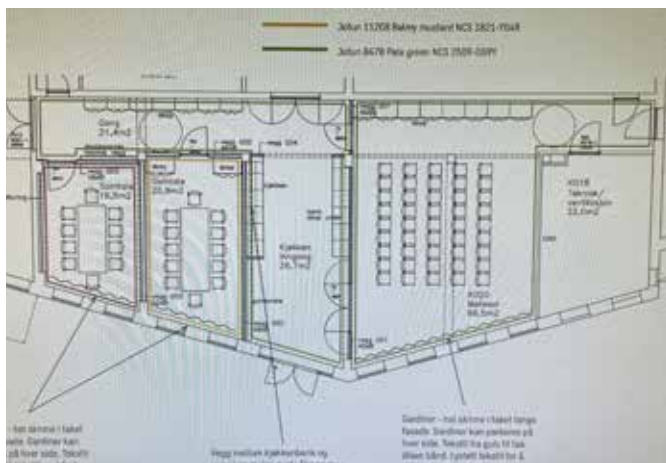
• Kirsten Løvdal Bjune



Turid ønsker velkommen.



Katnosberget på Gamleveien.



# Kirkekjelleren

Det skjer gledelige ting i kirkekjelleren på Nordberg. I begynnelsen av mars skal kjelleren stå ferdig nyoppusset, inndelt med tre rom og et lite tekjøkken. Til bruk i kirkens barne- og ungdomsarbeid og for lokalmiljøet ellers.

Nordberg kirke ble rehabilitert i 2021. Kirkelig fellesråd, som har ansvaret for kirkebyggene i byen, sto for arbeidet.

For kirkebygget på Nordberg var rehabiliteringen et stort løft. Det ble boret fem brønner, slik at både kirkerommet og kirkekjelleren fikk varme i gulvene. Kirkerommet fikk nytt gulv og ble malt innvendig. Kontorfløyen ble bygget om og nyinnredet. Det ble satt inn nye vinduer i kjelleren.

Det hele kostet svært mye, og budsjettet rakk ikke til å fullføre og innrede kjelleren så den kunne brukes fullt ut. Det var bare et stort åpent rom med uferdige tak og vegger.

Sissel Hodne Steen, leder

av menighetsrådet (MR), forteller:

- Vi startet prosessen med å gjøre kirkekjelleren ferdig på nytt. Og det har vært konstruktivt. All kontakt med Fellesrådet har nå vært god og løsningsorientert.

## Rommene

Nå inndeles kirkekjelleren med tre rom og et tekjøkken. Det store rommet ønsker MR å innrede så fleksibelt som mulig, med stoler og bord og piano.

- Når det gjelder bruken av rommene, har vi ingen begrensninger. De kan være et instrument for menighetsarbeid og for lokalsamfunnet, særlig for barne- og ungdomsarbeidet. Sammen med «bomberommet» innenfor, blir denne delen av kirkekjelleren et mer helhetlig område, mener Hodne Steen.

De to mindre rommene skal være godt isolerte samtalerom, slik at prestene kan bruke et av rommene for eksempel til sorgsamtaler. Det er

noe kirkebygget ellers mangler.

Det er også planer om et lite kjøkken i kjelleren, med kjøkkenbenk, kjøleskap og kokemulighet, plassert mellom det store og de to mindre møterommene.

- Nå har vi bare penger til å pusse opp og til litt inventar. Vi har søkt Sparebankstiftelsen om støtte til innredningen, men får ikke svar før på vårparten, sier MR-lederen.

## Hvem betaler?

Oppussingen koster penger. Det er mange kirkebygg i byen som trenger rehabilitering. Fellesrådet skal ta seg av dette med kommunale midler, og de er det som kjent ikke flust av. - Det er Fellesrådet som har ansvar for hele prosjektet, sier Hodne Steen. - Menighetsrådet har stilt til disposisjon 1,2 millioner som menighetens eiendomsstiftelse har gitt til formålet. Fellesrådet dekker det overskytende.

- Noen sier at «egentlig burde Fellesrådet ha betalt hele greia». I prinsippet kan det være riktig, men det er ikke urimelig at menigheter som har mulighet, bidrar. Og

hadde vi ikke det, ville vi ikke fått ferdigstilt kjelleren på veldig lenge. Det er en god måte å bruke ressurser på. Vi gleder oss til å få flotte og praktiske lokaler som gir rom for mye liv og aktivitet. avslutter hun.

## Dører og gulvene

Terje Grindheim er Fellesrådets prosjektleder for oppussingen. Han forteller at det kommer et par ekstra dører i korridoren fra garderobeområdet i kjelleren og inn mot det tekniske rommet.

Hoveddøra inn til kjelleren skal erstattes med en ny, maken til den som er der nå, med adkomst for rullestol og med glassfelt på sidene.

- Det blir ekstra utgifter med dørene, men Fellesrådet tar noe av dette, bekrefter Grindheim.

På de to møterommene skal det legges kontor-tepper som bidrar til å dempe lyden. På resten av gulvene kommer det vinyl.

- Arbeidet går etter planen. Vi regner med å bli ferdige i løpet av februar, sier Grindheim.

Det er bare å glede seg.

• Gunnar Grøndahl



## Hva skjer i en sorggruppe?

Før eller senere rammer den de fleste av oss: Sorgen. All sorg har livets rett, heter det. Bare når sorg isoleres, er den farlig.

Gudrun Aas Homstvedt er en av diakonene i Vestre Aker prosti som leder sorggrupper i de åtte menighetene som samarbeider om denne virksomheten.

Gudrun er seniordiakon på Nordberg og i Maridalen og har lang erfaring med å lede samtaler som kan hjelpe personer som har mistet en som sto dem nær. En del mennesker ønsker hjelp til å komme videre med tapsfølelsen som kan stikke dypt og vare lenge.

### Ulike reaksjoner

- Sorg er individuelt. For noen varer den livet ut. Andre kan komme over den i løpet av kortere tid. Noen tviholder på den. En del ber om hjelp for

å kunne legge den bak seg, sier diakonen som tror at de fleste av oss har reaksjoner på sorg slik vi lærte det av de voksne da vi var barn. Gjemte de den bort? Eller snakket de om hvor vondt de hadde det og slik klarte å komme videre i livet, selv om savnet ble værende der.

Savnet og sorgen kan blusse opp ikke minst når det oppstår situasjoner der de som er igjen ønsker sterkt at den døde var til stede.

### Dele sorgen

Mange klarer å håndtere sorgen ved hjelp av egen familie og gode venner. Men for en del mennesker kan det være godt å oppsøke en gruppe der hensikten er å dele erfaringer med andre som er i en liknende situasjon.

I sorggruppen er det gjensidig taushetsplikt, og samtalen blir ledet slik at alle som er til

stede skal kunne få utbytte av den. Noe av det viktigste er å skape gjenkjennelse.

Sorggruppene i Vestre Aker prosti er delt inn i to kategorier. Den første er for dem som har mistet en ektefelle eller partner. De følger et opplegg over åtte kvelder. Den andre kategorien er åpne grupper - en drop-in variant der enhver kan komme med sin sorgprosess, uansett hvem det er som er gått bort; foreldre, søsken, barn, venner.

I begge kategorier er det lov å komme og prøve seg en gang eller to. Det er også akseptert at deltakeren trekker seg ut dersom dette ikke passer for dem. Men det er ventet at deltakerne som er til stede bidrar med egne refleksjoner eller erfaringer så langt de finner det naturlig.

### Forsinket reaksjon

Lederne av disse gruppene har erfart at de fleste får mest ut av deltakelse først tre til seks måneder etter dødsfallet.

Mange har ikke fått kjenne ordentlig på sorgen før det har gått en tid. Formelle og praktiske ting skal ordnes etter begravelsen. Den tyngste sorgen blir mer nærgående når hverdagene melder seg for fullt og oppmerksomheten rundt dødsfallet har dabbet av.

Homstvedt understreker at sorggruppene ikke er terapi i faglig forstand. De følger et opplegg som er

utarbeidet av sorgstøtte-senteret på Ahus. Gruppene er for alle, også uavhengig av alder. Selv om sorggruppene i Vestre Aker springer ut av en kirkelig tjeneste, gjelder ikke sorgarbeidet bare for troende mennesker. Sorg er noe allment.

### Få deltakere

- Vi har gode erfaringer med at gruppene funker etter hensikten. Gruppene består av maks åtte personer. Det oppstår ganske fort tillit mellom deltakerne om at det som sies, blir værende innenfor veggene der gruppa sitter. Folk vil hverandre vel. De snakker om hvordan de har hatt det siden forrige gang de var samlet. Alle hører på alle. I tillegg til diakonen er det med en erfaren frivillig medarbeider som leder samtalen.

### Sorggruppene har ulike innganger til sorgprosessen.

De kan snakke om hvordan sorgen påvirker kroppen, hvordan det er med søvnen, har den sørgende lyst på mat? Har de sluttet å gå tur? Eller deltakerne får vite om hvordan sorg kan skape et smalere toleransevindu. Det kan være vanskeligere å håndtere følelser. Den sørgende kan bli irritert over små ting, la sinne løpe av med seg, de gråter lettere enn før, eller de blir "hyper" i glade situasjoner.

- Sorg beviser at et menneske er ikke oppdelt. Kropp, følelser og sinn er en enhet. Derfor er det viktig å

snakke med andre om hvordan vi kan ha endret oss i en sorgprosess. For eksempel er det viktig ikke å avvise enhver invitasjon selv om vi ikke har ork til å være med i sosiale sammenhenger. Da kan det blir slutt på invitasjonene og det kan føre til isolasjon. Det er bedre å takke ja, vise interesse, men være åpen om at det på invitasjonsdagen kan bli vanskelig å gjennomføre planen, eller at en ikke orker å være med så lenge.

Når dette blir et tema i sorggruppen, og deltakere konkretiserer sine erfaringer, kan de skape gjenkjennelse og endre atferd.

### Dårlig samvittighet

Sorg kan også handle om å håndtere dårlig samvittighet: Gjorde jeg nok for den som er gått bort? Av og til kan noen oppleve at de puster lettet ut når døden inntreffer. Personen som døde

hadde ikke alltid vært så snill - endelig tok dette slutt!

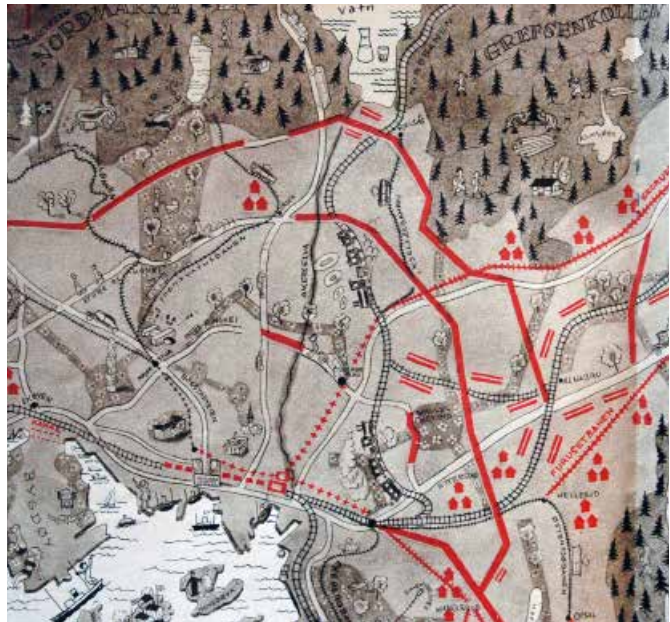
Men så kan det likevel komme opp tanker om hva den pårørende kunne gjort for at relasjonen kunne blitt bedre? Svar på slike spørsmål kan også skape gjenkjennelse - og lettelse.

### Automatisk invitasjon

Pårørende som er medlemmer av Den norske kirke får en invitasjon til sorggruppe etter begravelsen av en ektefelle eller partner. De åpne drop-in gruppene må oppsøkes av dem som har behov. Hvor og når de kan møte opp finner man på [www.sorggrupper.no](http://www.sorggrupper.no) eller i menighetsbladet.

-Det finnes ingen grunn til å skamme seg over sorg, understreker diakon Gudrun. Og den som flykter fra en sorg, vil til slutt bli tatt igjen, tror hun.

• Helge Kjøllesdal



## Den ytterste ringen

Hvorfor er veien forbi Korsvoll skole så bred? Og hvorfor slutter den så brått ved Grindajordet?

Noe av forklaringen ligger i dette kartet, basert på Reguleringsvesenets planer for Stor-Oslo da Aker kommune ble slått sammen med Oslo i 1948. Vi ser grensen mot Nordmarka mellom Sognsvann og Maridalsvannet. Sognsvannsbanen er tegnet inn. Det er også en liten ferdig strekning av Peder Ankers vei (svart vei) som var planlagt (rød vei) som del av en mulig ytre ring ned til Brekkekrysset og nedover Kjelsåsveien. Men planene om denne ytterste ringveien er det altså ikke blitt noe av foreløpig. Og blir det neppe heller.

(Aktuell - magasin fra påsken 1948)



Diakon Gudrun Aas Homstvedt: Sorggrupper kan bidra til at sorg ikke isoleres og gjemmes bort. Foto: Helge Kjøllesdal



# Håp er mye mer enn optimisme!

I møte med et nytt år blir det en del snakk om håp - særlig ved høystemte anledninger.

Jeg har på følelsen at i år er håp blitt nevnt også i mer hverdagslige samtaler. Tidene er urolige. Mange er usikre på hva som vil skje framover. Tilliten til dem som sitter med makt og innflytelse i ledende nasjoner har ikke akkurat vokst.

Vi velger å klamre oss til håp om at det som skaper uro skal gå over, enten det er krig, menneskeskapte klimautfordringer eller høye renter. Dette vil vi skal bli avløst av mer trygghet og stabilitet.

Vi ønsker at frihet skal bestå, og at våre liv skal være preget av gjensidig forståelse og omsorg. Dette gjelder ikke bare i forholdet til de vi har rundt oss, men også over landegrensene. Vi har fått mange sterke holdepunkter for at alt er avhengig av alt for at freden skal vinne fram.

Når statsministeren maner oss til å opprette beredskapslager i hjemmene, er dette fornuftig. Likevel minner han oss dermed om at nye kriser kan oppstå. Uroen vedlikeholdes.

## **Når alt håp er ute**

Det er sagt at mennesker kan leve flere uker uten tilgang på mat, bare kort

tid uten vann. Og når en person får en grunnleggende opplevelse av at alt håp er ute, slukner vedkommende ganske raskt.

Det er påvist at det er vanskelig å hjelpe psykiatriske pasienter som har mistet alt håp om å bli friskere. Da gjelder det at de som står rundt pasienten kan bidra til å tenne en gnist av håp som pasienten kan bygge videre på.

## **Håp er noe langt mer enn optimisme.**

Håp er livskraft. Denne kraften kan holde oppe et menneske som sitter i et stinkende og overfylt fangehull på ubestemt tid. De fleste vil i det

lengste tviholde på at det dukker opp en løsning.

## **Håpet trenger en forankring utenfor oss selv.**

Den som er knust av håpløshet, klarer ikke å fortsette dersom håp bare fortøner seg som noe svevende, gåtefullt. Håp må bygge på en form for grunnmur som bærer livet.

Noen håper på at godhet skal kunne vinne over usikkerhet og ondskap når godheten utøves av mennesker i fellesskap.

Da kan også den som sitter i et trangt og skittent fangehull med en ørliten spire av håp, beholde troen på å bli reddet ut når en tyrann faller fra sin maktposisjon, slik det nylig skjedde i Syria.

Krav om respekt for menneskerettigheter og kampen for en mer rettferdig



verden er for mange en plattform som nærer og bærer håp når dette ikke bare forblir ord.

I troens verden trengs det også mer enn svevende håpsformuleringer. Kristen tro ville rast sammen dersom Jesus hadde endt sine dager på et kors i Jerusalem fordi Pilatus valgte å følge henstillinger om å henrette ham for blasfemi.

Hadde det ikke vært for at han sto opp fra de døde på den tredje dag i den jødiske påsken, ville han fått et tragisk ettermæle som en god, men kanskje naiv mann som ble offer for et justismord. Punktum var satt.

### Motkraft

Det kristne håpet er tuffet på at mannen fra Nasaret som fortalte at han var Guds sønn, sprenget dødens grenser og viste seg lys levende for dem som fulgte han. En gang skjedde det da over 500 personer var samlet et sted. Håpet handler om motkrefter til det brutale og usikre som skjer her og nå, og etter at døden melder sin ufravikelige realitet.

For den som sitter i et fangeshull på ubestemt tid i et lovløst land, eller for en privilegert person på Nordberg og i Maridalen i Oslo, er bærebjelkene for å kunne holde fast på håpet avgjørende. Når uroen plager oss om hva som vil skje framover, er et grunnfestet håp noe langt mer enn lettvent optimisme - "det går nok bra!".

• Helge Kjøllesdal



## Kjellerens kunsthistorie

Se godt på dette maleriet. Snart kan det kanskje forsvinne. I 2016 malte Anette Mehl Landmark et veggmaleri i kirkekjelleren på oppdrag for speiderne. Her nede holdt speiderne til når de ikke var ute i naturen.

Hva er det bildet viser? Vi ser en gruppe unge mennesker langs et spisebord.

Anette har latt seg inspirere av Leonardo da Vincis berømte nattverdbilde i Milano. De er 13 til bords hos

Anette, som hos Leonardo. Men hos Anette er fire av dem kvinner. Og hun kaller maleriet sitt "Kveldsmåltid", ikke "Nattverden".

- Måltider er viktige, sier hun. Der kan man som kjent få gode samtaler, ved et bord eller rundt et bål når speiderne spiser pølser.

Slik kan det altså se ut når Leonardo flytter inn blant unge speidere i kirkekjelleren på Nordberg. Det er en fargerik fortelling laget av en norsk billedkunstner og illustratør.

Leonardos maleri er nærmest en ruin, malt på tørr mur og ikke på våt kalk. Derfor har italienerne strevd i fem hundre år med å bevare "Nattverden". Anette har brukt vanlig veggmaling.

Det er ingen freske hun har laget, så maleriet er holdbart. Men når kirkekjelleren nå pusses opp, blir bildet antagelig overmalt. Det passer ikke inn fargemessig eller i interiøret ellers. Det ble altså en kunsthistorie, selv om den kanskje blir kortere enn Leonardos.

• Gunnar Grøndahl

## Takk!

Det fine juletreet inne i Nordberg kirke ble i år hentet i hagen til Arne Andersen i Langmyrgrenda. Det ble pyntet med lys og glitter og var til glede på alle gudstjenester i jula.

Juletreet utenfor kirken kom fra Maridalen, felt med tillatelse fra Friluftsetaten.

**Begge deler som gratis julegave til kirken. Tusen takk!**



# Europeisk lærebokpris til flere fra Nordberg

Hva er kjærlighet? Hva er meningen med livet? Hva er sammenhengen mellom liv og død? Dette er dype spørsmål som drøftes i boka *KRLE 8-10* fra forlaget Cappelen Damm som vant den europeiske bronseprisen i "Læremidlenes Oscar" - Best European Learning Materials Award.

Som eneste læreverv fra Norge klarte religionsverket å nå finalen i 2024, i sterk konkurranse med læremidler fra andre forlag i Europa. En av forfatterne, professor Marius Mjaaland på Teologisk fakultet ved Universitetet i Oslo, og forlagsredaktør Linn Kristin Junker Gran, bor på Nordberg. Dette er et trebinds-verk for 8.-10. klasse i KRLE-faget.

-Vi har lagt vekt på å se på religion og livssyn både innenfra og utenfra med en kombinasjon av teologi og filosofi som kildetilfang, forteller Mjaaland.

Han mener at dette er en justering i forhold til lærebøker i KRLE

gjennom en del år som har vurdert undervisningen mest utenfra for å sikre seg at den ikke blir forkynnende.

-Dette har ført til en fremmedgjøring i forhold til religion. I praksis har KRLE-faget blitt en oppdragelse i sekularisme. Slik er det i Norge og Sverige, mens i Danmark og Finland har elevene fått undervisning også mer "innenfra", framhever Mjaaland.

-Vi forkynner ikke, men presenterer fakta om religion og livssyn slik de oppleves av troende og ikke-troende, poengterer Mjaaland. Han gir honnør til forlaget som har tatt grep

som ser etiske, religiøse og eksistensielle spørsmål også innenfra, samtidig som elevene oppmuntres til kritisk tenkning, resonnering og empati.

*- Dette høres ut som et verk myntet på glupingene i klasserommet?*

-Jeg vil ikke si det. Jeg har selv fire barn som har vært gjennom disse alderstrinnene og har stadig kontakt med barn og ungdom som frivillig leder for speidere i denne aldersgruppen. Når jeg skriver, er jeg opptatt av å bruke eksempler og språk fra ungdommenes eget liv.

Forfatteren tror at forlaget har foretatt et klokt valg: Det presenterer stoffet i trykte bøker med talende illustrasjoner og med oppgaver som skal besvares. Det gir bedre muligheter til å få tak i innholdet enn om det bare foreligger digitalt.

Det siste bindet der Mjaaland er sentral bidragsyter, er inndelt i tre hovedtema: Kritisk tenkning, Nyreligiositet og livssyn og Liv og død. Disse hovedavsnittene inneholder enkelttema, bl.a. Å tro og å vite. Tanker om døden. Hva er abort? Aktiv dødshjelp. Meningen med livet.

Det har vært viktig å peke på hva den kristne kulturarven innebærer. Kristen tro og etikk handler ikke bare om ting som skjer i kirken og blant kristne. Kristendommen gjennomsyrrer hele

samfunnet; lovverket, økonomisk tenkning, norsk helsevesen og kulturlivet. Det er viktig for forfatterne å vise at temaene verken er livsfjerne eller svevende, men griper inn i hverdagen og gir livet alvor og dybde.

-Vi trekker inn filosofer som Platon, Nietzsche og Kierkegaard for å presentere forskjellige perspektiver på eksempelvis samtalen om liv og død.

Temaene blir også presentert med en muslimsk og jødisk vinkling, og tenkemåten til buddhismen, hinduismen og livssynshumanismen. Boka fremstiller eksempelvis forskjeller og likheter mellom disse i synet på livet etter døden.

*- Hvordan framstiller du en såpass krevende problemstilling i boka?*

-Ved for eksempel å fortelle den gamle historien om to irske munk, Brian og Patrick. De undret seg over hva som ville skjedd den dagen de døde, og gjorde en avtale om at den av dem som døde først, skulle komme tilbake og fortelle hvordan det var på den andre siden. Patrick døde, og dagene gikk uten at Brian hørte noe fra sin ordensbror. Han ble i tvil om det virkelig var noe liv i vente. En natt vendte Patrick tilbake og Brian kunne se ham så nær som om han var i samme rom. "Ut med språket, hvordan er det egentlig på andre siden?" Patrick svarte ham, men bare med to ord før han forsvant: "Helt annerledes."

• Helge Kjøllesdal



Marius Mjaaland: I praksis har KRLE-faget vært undervisning i sekularisme

## Glimt fra menighetsrådenes arbeid

Her vil vi gi deg et lite innblikk i hva de folkevalgte i menighetene drøfter på sine møter og hva de prioriterer av arbeid for tiden.

### Nordberg

#### Gjenvalg

Sissel Hodne Steen og Geir Erik Berge ble gjenvalgt som henholdsvis leder og nestleder i menighetsrådet på Nordberg da rådet ble konstituert under møtet 21. januar.

#### Budsjett 2025

Rådet vedtok et foreløpig budsjett for 2025 som justeres når det foreligger endelig regnskap for 2024 fra Fellesrådet.

Menighetsrådet vil arbeide videre for at de strategiske prioriteringene reflekteres enda bedre i budsjett og bruk av ressurser.

#### Årsberetning

Menighetsrådet vedtok en ny mal for årsberetningen med sikte på å kommunisere menighetens virksomhet på en kortere og mer tydelig måte.

#### Strategiske prioriteringer

Menighetsrådet har gjennom mye av 2024 arbeidet med strategiske prioriteringer for Nordberg menighet. Planen er nå ferdig, og rådet arbeider med hvordan den skal settes ut i livet i løpet av de resterende tre år som er valgperioden. Rådet er opptatt av hvordan dåpstillene kan økes. Det er viktig

å kommunisere på en riktig måte at nyfødte barn - og personer i andre aldersgrupper, er velkomne til å bli døpt og få medlemskap i Den norske kirke. Et av tiltakene som skal vurderes nærmere er å arrangere "drop-in dåp", der foreldre som ønsker dåp for sitt barn, og ungdom og voksne som vil døpes, kan komme til en mindre høytidelig sammenkomst enn å oppsøke dagens dåpshandlinger i en vanlig gudstjeneste.

**Kirkekjelleren** ferdig 1. mars, men fortsatt mangler en del inventar i form av bord og stoler. Se omtale s. 13

#### Tweesters

De musikalske lederne for sanggruppa Tweesters slutter 1. februar. Menighetsrådet vedtok å ikke lyse disse stillingene ut på nytt før det foreligger gode planer for ungdomsarbeidet i sin helhet og hvordan et musikalsk tilbud for denne aldersgruppen kan møte ungdommene på en bedre måte. De som er i gruppa nå blir tilbudt å finne sin plass blant annet i Klubben. Menighetsrådet ønsker at kirken skal ha et tilbud om musikalsk utfoldelse også for ungdom.

#### Kirkelig nedbemanning

Soknepresten orienterte om den nedbemanningen som er varslet i Den norske kirke etter politiske signaler om reduserte bevilgninger fra stat og kommune.



Maridalen kirke fyller 125 år 1.mai 2025. Det skal feires.

All reduksjon i bemanningen vil skje i kirkens hovedadministrasjon, Kirkerådet og i de enkelte bispedømmers sekretariater. Stabene i menighetene skal ikke berøres av dette.

#### Skolegudstjenester

To av skolene i området detok på gudstjenester før jul. De andre gjorde det ikke. Menighetsrådet mente det var viktig å ha god dialog med alle skolene for å sikre et godt og åpent samarbeid.

• Helge Kjøllesdal

#### Maridalen

##### Gjenvalg

Gunstein Hansen og Susanne Lützenkirchen ble gjenvalgt som henholdsvis leder og nestleder i menighetsrådet under møtet 14. januar.

##### Julekrybbeutstilling

27 utlånte julekrybber var stilt ut i kirken i desember. En del var innom og så på og både skolen og barnehagen var der.

**Julekonsert 1. desember med bare lokale krefter.** Kirken var stappfull. Bra arrangement!

#### Økonomi

Største inntektskilde nå er utleie av den nye kirkestua. inntekter kommer også fra å delta på loppemarked og julemarked i Nordberg kirke.

Budsjett ble fremlagt og godtatt med noen justeringer.

#### Møblering av kirkestua

Stoler er bestilt og ankommer i overgangen januar - februar. Det ventes litt med nye bord, da man har fått noen eldre bord som fungerer ganske greit.

#### Jubileum

Det som tar størst oppmerksomhet for tiden er 125-års jubileet for Maridalen kirke som ble vigslet 1. mai 1900. Det planlegges en jubileumsuke med avslutning og stor gudstjeneste 11.mai. Det diskuteres en rekke muligheter for aktiviteter som workshops, utstillinger og andre arrangementer. Til festgudstjeneste 11.mai inviteres i tillegg til Maridalens egne, både byråd, biskop, prost, ordfører og kirkeverge samt Grefsen og Nordberg menigheter.

• Unni Harsten



## Søke om penger?



**Melding fra Stiftelsen Nordberg  
Seniordiakoni: Utlysning av midler for høst  
2025 / vår 2026**

Stiftelsen Nordberg Seniordiakoni kunngjør med dette muligheten til å søke om finansiell støtte til diakonalt arbeid for seniorer (62+) innen området for Nordberg og Maridalen menigheter.

Den totale rammen for kommende periodes tildelinger av frie midler er 700 000 kroner.

**Søknadsfristen er 1. mars 2025.**

Fullstendig utlysningstekst finnes på stiftelsens hjemmeside:

[www.stiftelsenordbergseniordiakoni.no](http://www.stiftelsenordbergseniordiakoni.no)

hvor også søknadsskjema som må benyttes vil bli tilgjengelig for nedlasting. Her finnes også opplysninger om stiftelsens formål og hvilke regler som gjelder for hva det kan søkes støtte til.

Søknader sendes som e-post til:

[post@stiftelsenordbergseniordiakoni.no](mailto:post@stiftelsenordbergseniordiakoni.no)

## Søndagsskolen

I Nordberg kirke er det søndagsskole under gudstjenesten følgende søndager:

**2 feb, 16 mars, 6 april, 4 mai, 1 juni.**

## Seniorkonserter i Maridalen kirke vår-25

**19.02 Musikkgruppe** bestående av Torbjørn Holte, Arne Saunes og Espen Melbye serverer en god miks av sanger signert Paul McCartney og Lillebjørn Nilsen. Ved hjelp diverse spennende strengeinstrumenter har de laget sine egne arrangementer til disse flotte sangene

**19.03 Hildringstimen – Erik Bye**

Vi får besøk av duoen Jon Berg Eriksen og Espen Wensaas som byr på "Hildringstimen" - en hyllest til Erik Bye.

**23.04 Lyden fra cinemateket**

Velkommen til Ingrid Matilde Mæland (piano) og Nicoline Krohn-Moland (fiolin) sitt auditive cinematek, hvor lyden fra filmens spede svart-hvitt begynnelse og til i dag, blir til konsert.

**21.05 Kåseri ved Per Anders Nordengen**

**18.06 Ulf Nilsen og Georg Reiss, piano og klarinett**

## Klubben våren 2025

Klubben er for deg som går i åttende klasse eller høyere. Klubben er åpen fredager mellom 18 og 22, og pizza serveres kl 19:00.

**07. Februar**

**28. Februar**

**14. Mars**

**28. Mars**

**11. April**

**25. April** Denne

gangen skal vi også

arrangere midnattsgudstjeneste etter klubben kl 23.

**16. Mai**

**30. Mai**

**13. Juni**

**Kr 60 hver gang**

## Kirkemiddag i Kirkestua, Nordberg

Kirkemiddagene er blitt suksess, og vi håper at det blir en god tradisjon.

**Februar: 12.02**

**Mars: 05.03 og 19.03 (Etter skoletid også 19.03)**

**Alle dager kl. 16.00**

**Påmelding:** samme dag innen kl. 09.00.

Pris: kr 50 for voksne, kr 25 for barn. Vipps: 930897

Link til påmeldingssiden, se menighetens nettside: <https://kirken.no/nordberg> eller send en epost til [EH767@kirken.no](mailto:EH767@kirken.no)





## Kirkelige handlinger

### Døpte

**17.11 - 20.01**

Tiril Bjørnø Sterud  
Ingrid Kopland Dahlen  
Ero Ikki  
Erik Harbo Hustvedt  
Tallak Thømt Tveiterås  
Maja Ly Løberg  
Ellinor Halvorsen  
Håvard Hennie Madslien

### Gravferder

**03.12- 30.01**

Anne Jonetta Baardseth  
Inez Margareta Silviken  
Britt Gunvor Weider  
Willy Walther Edvardsen  
Per Egil Bjørgo  
Bjørn Wilhelm Kristiansen  
Kjellaug Lende  
Majorie Lund  
Dina Berit Kindingstad  
Randi Medalen  
Asbjørn Aaslund  
Kari Huste Sikkerbøl  
Jan-Erik Bergersen  
Laila Sally Oskarsen

### Giftemål 21.12

Margrethe Brantsæter  
og Svein Kristian  
Arnesen

Menighetene i Vestre Aker og Bærum prostier inviterer til

# Åpen sorggruppe

i Skøyen kirke

Skøyenveien 43

fra kl. 17 – 18.30

en mandag i måneden:

20. januar, 17. februar, 17. mars,

14. april, 19. mai og 16. juni

Åpen sorggruppe er tilbud til voksne som har mistet partner/ektefelle, foreldre eller søsken. Her kan man møte andre i samme situasjon, og få støtte og hjelp på veien videre.

Ingen påmelding. Gratis.

Ønsker du mer informasjon om Åpen sorggruppe?

Ta kontakt med:

Guðrun Homstvedt, diakon i Nordberg/Maridalen: gh697@kirken.no / 468 62 174

Marianne Følling, diakon i Høvik: mf873@kirken.no / 982 67 805

## Program Tirsdagslunsjer våren 2025

**Tirsdager klokka 11.30 - 13.00 er du velkommen til lunsj, kulturelle innslag og hyggelig fellesskap i kirkestua på Nordberg.**

**04.02:** «Han kunne ikke hate». Olav Brennhovd ble dømt til tukthus i Tyskland for å ha hjulpet jøder å flykte. Han ble værende i Tyskland for å arbeide for forsoning, med Erling Rimehaug.

**11.02:** «Hvordan kunsten har endret teologien eller omvendt», med Sverre Dag Mogstad.

**18.02:** «Utvandringen til Amerika». Foredrag ved Gunnar Grøndahl.

*25.02: Sogn seniorakademi*

**04.03:** «Tibor og Vera. To jødiske barn som bodde i min familie under krigen», med Sverre Kragset.

**11.03:** «På loffen», med Thor Gotaas

I 1930-åra gikk flere tusen norske menn og noen få kvinner på loffen, de var landstrykere. De solgte kramvarer og arbeidet på gårdene. Hvem var disse menneskene og hvorfor forsvant de i 1970-åra?

*18.03: Sogn Seniorakademi.*

**25.03:** «Lyrisk ro og uro fra nord til sør», med Borghild Maria Rødland.

**01.04:** "Kampen for naturmangfoldet i Etiopia og litt om fasteaksjonen", med Eivind Aalborg fra Kirkens Nødhjelp.

**08.04:** Fasteaksjon!! Ikke tirsdagslunsj.

**15.04:** Ikke tirsdagslunsj i påskeferien.

**22.04:** 3. påskedag - ikke tirsdagslunsj

*29.04: Sogn seniorakademi*

**Trenger du skyss? Prøv Ruters aldersvennlige transport. Ring 23 24 28 50 – helst dagen før. Pris er vanlig bussbillett for senior.**

## Trenger du kirkeskyss

til søndagens gudstjenester i Nordberg?

Ring diakon Lillian Dombestein

tlf. : 973 05 294

# Det skjer i Nordberg og Maridalen

## Resultat julemarkedet

Julemarkedet i Nordberg kirke nådde i 2024 et bedre resultat enn noen gang før. Takk til alle som har bidratt med å planlegge, lage salgsvarer, stille ut, rydde, lage blomsteroppsetts, bake og ekspedere. Selv om vi har noen få ting fremdeles på Finn, er vi nå oppe i **kr. 222 600.**



## Babysang



i kirkestua ved Nordberg kirke mandager klokka 11.30 NB. Andre mandag i måneden kl 11.30 på Nordberghjemmet. Det er anledning til å spise matpakke sammen etterpå. Kaffe/te og vann er på stedet. Babysang koster kr 40 pr gang.

## Korsvoll Normisjon inviterer til fellesskapskvelder

**Søndag 23. feb. 18.00 Fellesskapsmøte.**  
Dag Haugeto Stang: "Forberedt for det Gud forbereder." Nattverd. Kaffe og kaker

**Søndag 30. mars 18.00 Fellesskapsmøte.**  
Tore Bjørsvik. Nattverd. Kaffe og kaker

**Søndag 27. april 18.00 Takkefest for påske.**  
Leif Gordon Kvelland. Kaffe og kaker

Les mer om våre øvrige søndagsmøter og andre arrangementer under Kalender på <http://Korsvollfellesskapet.no>



Korsvoll Normisjon  
Tåsenveien 121



## Litteraturtimer

Vi fortsetter med litteratursamlingene i kirkestua på Nordberg våren 2025. Det blir en presentasjon av en skjønnlitterær tekst eller et litterært tema med påfølgende samtale.

Det er ingen forutsetning at man har lest eller kjenner teksten. Enkel bevertning.

**Mandag 24. februar klokka 14.00:**  
Sverre Dag Mogstad om romanen *Makten og æren* av Graham Greene.

**Mandag 24. mars klokka 14.00:**  
Jakob Lothe om romanen *En moderne familie* av Helga Flatland.

**Mandag 28. april klokka 14.00:**  
Sverre Dag Mogstad om novellen *Faderen* av Bjørnstjerne Bjørnson.

## Kirkemiddager i Maridalen

Siste torsdag i måneden i den nye kirkestua  
**27. februar, 27. mars, 22. mai**  
kl. 17.00. Kr. 50 for en, kr. 100 for familier

**Påmelding:** Mail til [kr736@kirken.no](mailto:kr736@kirken.no) eller telefon/sms til 930 93 920.



### Sogn Frivilligsentral

Minister Ditleffsvei 22, 0862 Oslo  
Leder: Mona Magnussen  
Tlf: 22 95 03 05 / 971 02 423  
Åpningstider:  
mandag til fredag kl. 9-15.  
[sognfriv@kringsjaanett.no](mailto:sognfriv@kringsjaanett.no)



Z-Nordberg – klubben for dere som går i 6, 7 og 8.klasse, og kanskje også i 9.klasse - er ni år nå i vinter, og det vil vi feire litt flere ganger, på ulike måter. Vi håper du blir med på feiringen, og at du kommer på Z-Nordberg fredagene:

**17. januar, 7. februar, 28. februar, 21. mars, 4. april, 24. april og 9. mai.**

Kom en gang mellom 18.30 og 19.00, og så avslutter vi kl. 21. Z-Nordberg holder til i kirkestua, kirkekjelleren og i ungdomshuset, og er ute når det passer best.

Nå koster det **60 kroner** å komme på Z-Nordberg – mye er blitt dyrere – og du kan melde deg på ved å vippse 60 kroner til 992 90 914 (Kari). Eller du kan vippse eller betale 60 kr når du møter opp.

Z-Nordberg er et sted hvor du kan spille og leke med gode venner, og med nye venner, skravle, være med på gruppekonkurranser, noen ganger Kahoot, spise pizza og drikke brus, høre litt om livet, og om tro, se bilder av deg og de andre - og være den du er.

**Du er VELKOMMEN!**

## Kvinner ved brønnen

**Tirsdag 11. februar kl 19.30 i Nordberg kirke og i kirkestua etterpå. Nattverd.**

**Sokneprest Ulrike Lunde er liturg og holder andakten.**

## Nytt kafétilbud på Nordberg

**Hvor:** I lokalene til Nordberghjemmet, Carl Kjelsensv. 23 C.

**Når:** Åpningstidene er 11.00-14.00 på hverdager og på lørdager.

Kaféen produserer kun fersk hjemmelaget mat, og her skal en kunne få god og variert mat til en rimelig pris. Menyen består av påsmurt, varm lunsj, bakst, kaker, og full kaffemeny. I tillegg kan en få «take away».

Kaféen er et etterlengtet tilbud og et samlingspunkt for mange.

## Etter skoletid

Etter skoletid er kanskje stedet for deg

- som går i 4, 5 eller 6.klasse
  - som liker å leke
  - som liker å leke sammen med andre
  - som liker varme ostesmørbrød
  - som liker litt fart og moro
  - som synes at det er fint å ha et sted å gå til etter skoleslutt
  - som kan lytte til fortellinger
  - som liker å bli kjent med andre barn
- Etter skoletid foregår i kirkestua, kirkekjelleren og ute, - fra skoleslutt/kl. 14 – kl. 16, følgende onsdager i vårsemesteret:

**15.januar, 5.februar, 26.februar, 19.mars, 2.april, 23.april og 7.mai.**

Etter skoletid er et gratistilbud fra Nordberg menighet, - et trosopplæringstilbud.

Du er velkommen til Etter skoletid – enten du har vært der før eller ikke, enten du kommer alene eller sammen med andre. Ta kontakt med Kari.Skavlan.Mogstad@gmail.com hvis det er noe du eller foreldrene dine lurer på om Etter skoletid.

## Maridalen Bygdetun inviterer til kulturkveld

**Onsdag 12. mars kl. 18.30**  
**Lasse Tømte synger og spiller.**  
**Inngang kr 75.**

Påmelding og betaling til Eva N. Johansen på tlf.nr. 958 79 124 innen 10.3.2025



# Det skjer i Nordberg og Maridalen

## Kirkeakademiet i vår

Vårens program i Nordre Aker kirkeakademi har innslag både for tro og tanke, hjerte og følelser.

### Nordre Aker kirkeakademi

**Lørdag 8. februar kl. 1200-15.00**

#### Kunsthistorisk seminar med Gunnar Danbolt.

Tema: Christian Krohg, en av våre fremste malere gjennom et halvt århundre. Hvordan malte han? Hva var han opptatt av?

**Nordberg kirkestue. Enkel lunsj.**

**Inngangspenger kr 200.**



**Mandag 24. februar kl 19.00**

#### Erling Rimehaug: «Nasjonen som ble reddet av kirken.»

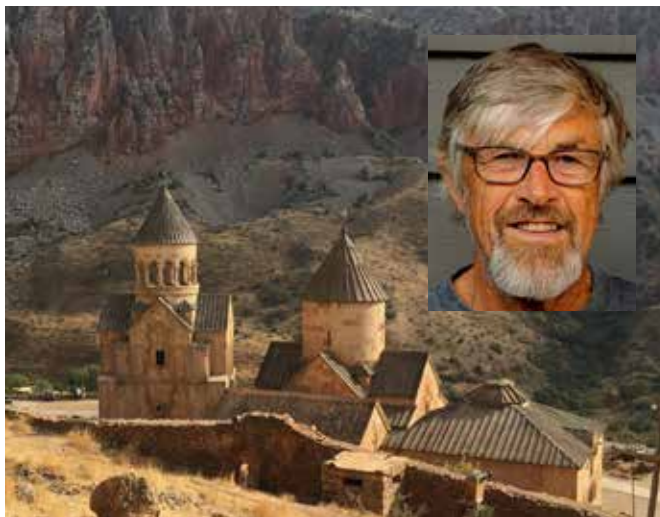
Få nasjoner har en like dramatisk historie som Armenia. Landet opphørte som stat i 1050, men kirken brukte armensk språk og holdt nasjonen samlet. Armenia har levd under muslimsk styre, overlevd et folkemord og vært Sovjetrepublikk før det ble selvstendig i 1991.

Rimehaug vil også snakke om den armenske kulturen og klostrene.

**Kirkeakademiet holder sitt årsmøte denne kvelden.**

**Sted: Nordberg kirkestue.**

**Enkel servering. Inngangspenger kr 100.**



**Mandag 24. mars kl. 19.00**

#### Musikalsk program med Wolfgang Plagge.

**Tema:**

**Ludwig van Bethoven fra klassiker til romantiker.**

**Sted: Nordberg kirkestue. Enkel servering.**

**Inngangspenger kr 100.**



**Mandag 7. april kl 19.00**

#### Geir Gundersen: «Heilt knust og djupt lukkelig.»

Kva skjer med to menneske som lever i lag, når den eine av dei blir alvorleg sjuk og dør? Kva skjer med familien og med relasjonane til alle dei deler livet med? Geir Gundersen har skrive om tida etter at kona, Liv Riiser, fekk kreft.

I sorga finst augneblinkar av angst og svart avmakt – men også håp og lys. Gundersen vil snakke om menneske som står kvarandre nær og som vågar å kome endå nærare i møte med døden.

**Sted: Nordberg kirkestue. Enkel servering.**

**Inngangspenger kr 100.**



**Lørdag 24. mai**

Kirkeakademiet forbereder utflukt/guidet omvisning til severdighet i byen.



# Sogn seniorakademi - våren 25

## 25. februar 2025: Karsten Alnæs:

### «Olavsarven».

Olavsarven er tittelen Karsten Alnæs satte på sitt foredrag om landslovene fra middelalderen. Lovene har sin opprinnelse i kirkemøtet i Moster i 1024 og i Magnus Lagabøtes landslov fra 1274, begge tuftet på den kristne tro.

Lovene var langt foran for sin samtid, både som sosiale, humane, kvinnevennlige og egalitære normer.

Karsten Alnæs er lektor og forfatter .



## 8.mars 2025: Geir Ulfstein: Ukraina, Gaza, nasjonalisme og geopolitiske endringer: nye utfordringer for folkeretten.

I tillegg til gjentatte brudd på folkeretten ser vi nå mer generelle trusler mot det internasjonale samarbeidet gjennom fremveksten av autoritære stater og geopolitiske endringer. Kan den internasjonale rettsorden makte å sette verden på et bedre spor?

Geir Ulfstein er professor emeritus i folkerett ved Universitetet i Oslo. Han har publisert på ulike områder innen folkerett som havrett, miljørett og internasjonale domstoler.



## 29.april 2025 : Caroline Baardsen: Leger uten grenser gir medisinsk hjelp der det trengs mest.

Caroline Baardsen er styremedlem i Leger uten grenser. Hun har vært nær innpå nøden i land som Uganda, Nigeria, Bangladesh og den Sentralafrikanske republikk. Hvert år får millioner av mennesker livreddende behandling. I tillegg til nødhjelp forteller Leger uten grenser om det de er vitne til ute i felt.



## 27. mai 2025 : Hans Jørgen Gåsemyr: BRICS og Kina: Hvor viktig er BRICS-gruppen for Kina, og hva kan den bety for internasjonal politikk?

Hans Jørgen Gåsemyr er seniorforsker ved Norsk Utenrikspolitisk institutt. Han forsker på kinesisk nasjonal og internasjonal politikk, med vekt på organisasjoner og betingelser for politisk, økonomisk og teknologi- og kunnskapsrelatert samhandling mellom stater og samfunnsaktører.

Møtene holdes i kirkestua, Nordberg kirke, og starter kl 11.30

**NB! PÅMELDING ER NØDVENDIG PÅ HJEMMESIDEN TIL SENIORAKADEMIET!**

[www.sognseniorakademi.no](http://www.sognseniorakademi.no)



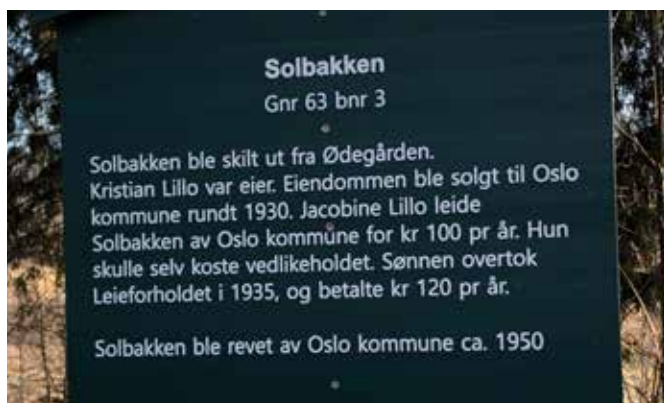
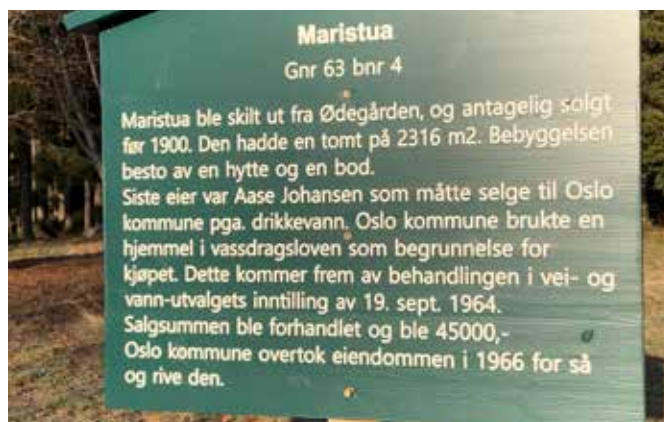
Hans Jørgen Gåsemyr

# Det skjer i Nordberg og Maridalen

## Grønne treskilt i Maridalen

I Maridalen har Jan Edvard Monsrud med hjelpere satt ut mange skilt med historiske opplysninger. Og flere skal komme.

Rett som det er blir det etterspurt dugnadsarbeid med skiltene. Da er det bare å melde seg på!



Begge disse står på den åpne plassen nord for Greveveien., første toppen etter å ha kjørt fra kirka. Rett ved Øgården.



Denne står langs den historiske delen av Greveveien., mellom Snippen stasjon og Sandermosveien.

# TÅSEN

## El-installasjon



**Din lokale elektriker**

**Alt av elektriske anlegg**



24 17 97 97  
[www.tasen-el.no](http://www.tasen-el.no)  
[post@tasen-el.no](mailto:post@tasen-el.no)



Tidligere Torpa El-installasjon avd Oslo

REGISTRERT ELINSTALLATØR



## KOM I FORM!

- Styrke
- Spinning
- Zumba
- Mensendick
- Yoga m.m.

Tlf. 22 02 81 81

Alt innen Fysioterapi og Manuellterapi  
Trykkløsebehandlinger

[www.stadionfysikalske.no](http://www.stadionfysikalske.no)

[post@stadionfysikalske.no](mailto:post@stadionfysikalske.no)

Kjelsåsveien 160 - 0491 Oslo, Stillatorget



# Gunnar Ruud

Catering - Selskapsmat

Matglede til hverdag og fest!



[www.gunnarruud.no](http://www.gunnarruud.no)

Tlf. 23 30 25 00

og smaken, den slår ingen!

Konfirmasjon  
Bryllup  
Barnedåp  
Snitter  
Tapas  
Koldtbord  
Middager  
Gryteretter  
Grillmat  
Fingermat  
Kaker  
og mye mer...

Nye og gamle  
pasienter  
ønskes  
velkommen!



Timebestilling

**GREFSENTANNLEGEPRAKSIS**

22 15 30 00

Kjelsåsveien 7 - 0488 OSLO - Telefon: 22 15 30 00 - Telefaks: 22 15 29 00  
E-post: [post@tannlegepraksis.no](mailto:post@tannlegepraksis.no) - Internett: [www.tannlegepraksis.no](http://www.tannlegepraksis.no)



## Røde Kors Oslo

Til stede for mennesker i vårt nærmiljø

Vi har behov for flere besøksvenner.

Har du tid til å glede et medmenneske?

Du vil få opplæring.

Kontakt oss på epost [frivillig.oslo@redcross.no](mailto:frivillig.oslo@redcross.no)

eller ring 412 05 968

[www.rodekors.no/oslo](http://www.rodekors.no/oslo)

**Tamrerfirma  
Ryen & Co.**

Frysjavaen 27A, 0884 Oslo  
Tlf: 22 02 09 80 / Mobil: 48 00 34 79  
[www.ryenogco.no](http://www.ryenogco.no)

COACHING FOR  
ANSVARSLIET



## Leie lokale?

Har du behov for å leie  
lokale til feiring av dåp,  
konfirmasjon, bursdag,  
minnesamvær?



Kontakt oss på telf: 992 59 819.

e-post: [korsvollutleie@gmail.com](mailto:korsvollutleie@gmail.com)

Se også

[www.korsvollfelleskapet.no](http://www.korsvollfelleskapet.no)

(om oss) for mer info og priser

Korsvoll menighetshus

Tåsenveien 121

Sjekk Punkt **VÅR KOMPETANSE, DIN TRYGGHET!**

Bestill sjekk av bilen din i dag! T. 22 15 06 88

## KJELSÅS BILVERKSTED

ADVOKATFIRMAET DA

# NORJUS

Arv, testament, avtalerett, eiendom m.m.

En av mange hyggelige uttalelser fra våre klienter:

*Tusen takk for godt utført arbeid, dere har vært dyktige, raske, ryddige og etterrettelige. Jeg kommer personlig til å anbefale dere (har gjort) om det skulle være noen som skulle trenge hjelp en gang. EMG, Oslo*

Sognsveien 75 C - T 22 55 51 80 – [norjus@norjus.no](mailto:norjus@norjus.no)

**ULLEVÅL STADION**



RØRLEGGER  
**HARRY MARTINSEN AS**  
- mer enn 100 år i bransjen

Små og store oppdrag:  
Baderom, varme og sanitær ved rehabilitering og nybygg.  
Reparasjoner, varmepumpe, vannmåler, generell service.

TLF: 23 33 24 40  
E-post: post@harry-martinsen.no  
Web: www.harry-martinsen.no

Kjelsås Malerservice - A. Baumann:

**Alt av  
innvendig og utvendig malerarbeid**

- Borettslag, sameier og privat -

Norsk faglært maler med gode, lokale referanser.  
NB: Pensjonistrabatt!

**Kjelsås Malerservice**

Kurveien 52, 0495 Oslo

Mobil: 907 63 309

Kjelsas.malerservice@gmail.com

Nettside: kjelsasmalerservice.no



## ELEKTRIKER'N I NÆROMRÅDET

Vi utfører større og mindre oppdrag hos mange  
Fornøyde kunder i nærmiljøet. Både bolig,  
Borettslag/sameier og næringskunder.  
Ingen oppdrag er for små.

Vi tilbyr energieffektivisering og smarte løsninger.  
Ta kontakt med oss for gode råd.

Vi gir lokale kunder 10% rabatt på utstyr  
ved service oppdrag.

**EN SIKKER KONTAKT!**



Kjelsås Elektro AS | Tlf. 22 22 10 40 | post@k-e.no | www.k-e.no

# KIWI mini pris

Meny Kringsjå – din nærbutikk med det store utvalget.



Du får så mye mer

**KRINGSJÅ**

9-20 (9-18) tlf 23 00 85 85  
Minister Ditleffsvei 21 – www.meny.no

**Velkommen  
til en hyggelig  
handel!**

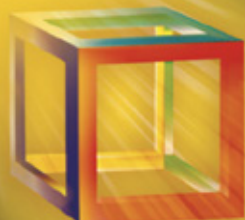
## Leie lokale?

Visste du at Nordberg menighet har to fine lokaler til utleie: Kirkestua og Ungdomshuset.

Kirkestua rommer opp mot 100 gjester, mens det i Ungdomshuset er plass til 50 - 60 personer. Lokalene kan brukes til bursdager, minnesamvær, jubileer, bryllup, dåp og konfirmasjoner.

For spørsmål om utleie - epost:

[utleie.nordbergkirke@gmail.com](mailto:utleie.nordbergkirke@gmail.com).



**Runes** AS

Kjelsåsveien 130 • [www.runes.no](http://www.runes.no)

**GRATIS BEFARING**

**9088 6020**

[post@runes.no](mailto:post@runes.no)

**OPPTIL  
40%  
RABATT**

## SOL- INNSYNS SKJERMING

- Duette
- Plisségardiner
- Persiener
- Rullegardiner
- Lamellgardiner
- Markiser
- Screen



• Vi har **PRISMATCH** mot andre leverandører! • Fornøyde kunder – Google rating 4,8!

• Produksjon i Norge rask levering!

Utstilling åpen etter avtale



**SØNDAG KL 11.00  
I NORDBERG KIRKE**

- Søn 09.02 Gudstjeneste for små og store  
Utdeling av matboks til treåringer  
Sokneprest Ulrike Lunde  
Trosopplærer Elisabeth Danielsen  
Haare  
innsetting av ny kapellan
- Søn 16.02 Høymesse  
Sokneprest Ulrike Lunde  
Diakon Lillian Dombestein
- Søn 23.02 Høymesse  
Sokneprest Ulrike Lunde
- Søn 02.03 Fastelavnssøndag  
Diakon Gudrun Homstvedt
- Søn 09.03 Høymesse med 7-årsklubben  
Sokneprest Ulrike Lunde  
Trosopplærer Elisabeth  
Danielsen Haare
- Søn 16.03 Kapellan Julie Fallentin Sundal  
Diakon Lillian Dombestein
- Søn 23.03 Gudstjeneste med søndagsskole  
Sokneprest Ulrike Lunde
- Søn 30.03 Gudstjeneste for små og store  
Barnehagen er invitert  
Kapellan Julie Fallentin Sundal
- Søn 06.04 Gudstjeneste med preg av  
fasteaksjonen. Søndagsskole  
Sokneprest Ulrike Lunde  
Diakon Lillian Dombestein

**Påskan**

- Søn 13.04 Palmesøndag  
kapellan Julie Fallentin Sundal
- Tors 17.04 Skjærtorsdag
- NB kl **18.00** Sokneprest Ulrike Lunde
- Fred 18.04 Langfredag med egen liturgi  
Sokneprest Ulrike Lunde
- Søn 20.04 Påskedag  
Høytidsgudstjeneste  
Ulrike Lunde

**Man 21.04 2. påskedag kveldsgudstjeneste  
kl 18.15 i Maridalen kirke. Kveldsmåltid.**



**SØNDAG KL 11.15  
I MARIDALEN KIRKE**

- Søn 16.02 Gudstjeneste  
Sokneprest Ketil Rosnes  
Diakon Gudrun Homstvedt
- Søn 02.03 Gudstjeneste  
Sokneprest Ketil Rosnes
- Søn 16.03 Gudstjeneste  
Sokneprest Ketil Rosnes  
Diakon Gudrun Homstvedt
- Søn 06.04 Gudstjeneste med preg av  
fasteaksjonen  
Sokneprest Ketil Rosnes

**Påskan** - se Nordberg

**Man 21.04 2. påskedag kveldsgudstjeneste**

NB kl **18.15** Sokneprest Ketil Rosnes  
Diakon Gudrun Homstvedt  
Kveldmåltid etter gudstjenesten

**Menighetskontor  
for Nordberg og Maridalen kirker:**

**Nordberg kirke:** Kringsjågrenda 1, 0861 Oslo.  
Tlf. 23 62 94 90 eller en ansatt direkte  
E-post: post.nordberg.oslo@kirken.no  
Konto: 1600.21.35020.  
Vipps: 23077

**Maridalen kirke:** Maridalsveien 506  
Konto: 1602.49.01959  
Vipps: 70556

Er du ungdom og  
ønsker info og/  
eller kontakt med  
oss? Legg oss til!



# Navn og adresser



**Sokneprest i Nordberg:**  
**Ulrike Eva Lunde**  
E-post: ul686@kirken.no  
Tlf: 452 40 409



**Daglig leder for Nordberg og Maridalen:**  
**Marianne Utle**  
Tlf: 928 38 041  
E-post: mu954@kirken.no



**Redaktør menighetsbladet, midlertidig menighetssekretær**  
**Unni Harsten**  
Tlf. 907 54 341  
E-post: uh564@kirken.no



**Nordberg menighetsbarnehage:**  
**Bjørn Wang Langer**  
E-post: styrer@nordbergmenighetsbhg.no  
Tlf: 467 49 637



**Sokneprest i Maridalen:**  
**Ketil Rosnes**  
Tlf: 930 93 920  
E-post: kr736@kirken.no



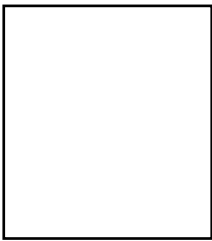
**Diakon for seniorer:**  
**Lillian Dombestein**  
Tlf: 973 05 294  
E-post: LD929@kirken.no



**Diakon for seniorer:**  
**Gudrun Aas Homstvedt**  
Tlf: 468 62 174  
E-post: gh697@kirken.no



**Nordberg menighetsråd Leder:**  
**Sissel Hodne Steen**  
Tlf: 476 18 023



**Kapellan i Nordberg**  
**Julie Fallentin Sundal kommer**



**Organist:**  
**Eivind Gjerdalen Vonen**  
E-post: ev342@kirken.no



**Trosopplæringsleder:**  
**Elisabeth Danielsen Haare**  
E-post: eh767@kirken.no



**Maridalen menighetsråd Leder:**  
**Gunstein Hansen**  
Tlf: 952 03 280



**Kjøkkenassistent:**  
**Shehnaz Noori**



**Ungdomsarbeider:**  
**Torgeir Ihle**  
Tlf. 410 11 359



**Ungdomsarbeider:**  
**Bjørn Magnus Hanserud**  
Tlf. 900 63 656



**Organist i Maridalen:**  
**Juni Hunstad**  
(midlertidig)



**Koransvarlige Bago:**  
**Eliza Engebretsen Solveig Lindheim**  
E-post: nordbergbago@gmail.com



**Kirketjener i Maridalen:**  
**Bjørn Magnus Hanserud**  
Tlf. 900 63 656

# Blåser liv i gamle kunster

- Et sted inne i oss ligger en skapende åre. Å vekke den til live sammen med andre, er inspirerende, sier Sigrunn Slaathaug.

Hver torsdag formiddag samles en gruppe seniorer, de fleste fra nærmiljøet på Nordberg, til et lavterskel tegne- og malekurs i kirkestua på Nordberg. Kurset støttes av Stiftelsen Nordberg seniordiakoni, og i tillegg betaler deltakerne en liten kursavgift.

Sigrunn Slaathaug startet kurset, som går to ganger i året over 10-13 uker, i 2020. Noen av dem som begynner på kurset har malt før, mens andre er blanke når de begynner.

- Det er meningsfullt og hyggelig å drive på med dette. Og så er det en uvanlig fin gruppe - folk er så positive og hyggelige. De inspirerer hverandre. For mange er det fint å komme seg ut av sin egen stue, forteller Sigrunn.

## Bruker fantasi og evner

Sigrunn Slaathaug har bred utdanning innen bildekunst og kunsthåndverk, i tillegg til at hun er utdannet lektor. Hun har ett bein i kunsten og ett i skolen, smiler hun. Det nikkes og smiles rundt bordet. - Ja, det er en hyggelig



*Pensjonert arkitekt Karl Henrik Seemann synes det er fint å få bruke evnene sine igjen. Begge foto: Elin Toft*

gruppe, men det er Sigrunn også. Hun er virkelig flink, sier pensjonert arkitekt Karl Henrik Seemann. Han er akkurat ferdig med å male nakne trær ala Nicolai Astrup, og prøver seg nå på å kopiere et gammelt svart-hvitt foto.

- Kurset inspirerer meg til å holde på hjemme også, forteller han. - Det er fint å få anledning til å bruke fantasi og evner igjen.

## «Styggen på ryggen»

Hvert kurs begynner med grunnleggende opplæring i teknikker. Deltakerne lærer blant annet fargelære, komposisjon, perspektiv, portrett, stilleben, form. De får øvelser, og går fort i gang med egne prosjekter.

Kursdeltakerne har alle opplevd den berømte «styggen på ryggen»: den indre stemmen som kritiserer det de lager, og som forteller at det ikke er godt nok.

Men på dette kurset er det ingen konkurranse.

Ved enden av bordet holder to av de mest erfarne kursdeltakerne til. Randi Ween er i gang med sitt sjuende kurs, og Henny Wolla med sitt åttende.

Randi tegnet i ungdommen, mens Henny drev med porselensmaling. Begge er glade for dytten de har fått til å begynne med kunst-

neriske aktiviteter igjen.

- Det er så flott at det finnes et uhyggelig lavterskeltilbud som dette. Her gjør vi som vi vil, sier damene.

## Mini-foredrag

Hver kursdag varer i rundt to og en halv time inkludert mat-pause. I pausen holder den tidligere læreren Sigrunn et lite innlegg der hun forteller om et spesielt bilde, en teknikk eller en epoke i kunsthistorien. Slik får kurset enda mer «kjøtt på beina».

Alle de tolv som var med på kurset høsten 2024 har fortsatt i vår. - Kom gjerne innom en formiddag og se hvordan vi har det, er invitasjonen fra Sigrunn Slaathaug.

• Elin Toft

[SigrunnSlaathaug@yahoo.no](mailto:SigrunnSlaathaug@yahoo.no)  
Tlf: 993 59 307



*Fornøyde kursdeltakere - Randi Ween og Henny Wolla.*

